

Előfizetés:

Egész évre 16 K
Félévre ... 8 K
Negyedévre 4 K
Egy hónapra
1 K 40 f

TELEFON: Szerkesztőség .. 65-91
Kiadóhivatal és nyomda 65-92

A HIR

A szerkesztésért felelős: **BRAUN SÁNDOR** főszerkesztő
Megjelenik minden reggel 11 Kiadja A NAP Ujságvállalat

Egy szám
2 Krajcár
(4 fillér)
Budapesten és
a vidéken

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
VIII., RÖKK SZILÁRD-UTCA 9

I. évfolyam

BUDAPEST, VASÁRNAP, 1907 DECEMBER 8

88. szám

A HIR 88-ik száma:

**Kierőszakolják
a szegénytörvényt**
Vasárnap is tárgyalnak. Döntő
fordulat előtt

Politikai orvjáraton
Polónyi mások béketerveivel házal

A temesi háborúság
Vége a főispánválságnak

**Fölösztatott
népegylet**
Akció a parasztság ellen

A holnapszenzációja
Nagy trükkre készül Wekerle

**Kulisszatitkok
a finn vendégszereplésről**
Aalberg Ida Kálváriája

**Kinullázott
tisztviselők**
Dühöng a protekció. E keseredés
a pénzügyminisztériumban

**Tömeges
visszavándorlás**
Amerikából

**Öngyilkos
honvéd főhadnagy**
Idegenbe ment meghalni

**Nagybeteg
a svéd király**

**Megölte
az idegroham**
Egy főmérnök szívenlőtte magát

Vihar az Adrián
Egy vitorlás katasztrófája

KILENC RIPORT

Távirat. Telefon

A nagy illyr ábránd

Irta: **HENTALLER LAJOS**

A horvát-szlavon egyesült királyság több mint hatszáz éve van egyesítve a magyar koronával. Ezek voltak Magyarország kapcsolt részei, — szerencsésükre. Mert a délszlavok közül csak a horvátok élveztek szabadságot és ők éltek egyedül alkotmányos kormányzat alatt. A horvátok 1848-ig élvezték a magyar alkotmány minden jogait, kiváltságait s alkotmányát, ugy a kapcsolt részekben, mint Szent István birodalmának egész területén.

Sőt a horvátoknak több kiváltságuk volt, mint nekünk magyaroknak. Hogy egyebet ne említsek, Horvátországban a birtok felényi adóval volt terhelve, mint hazánkban. No meg azt, hogy protestáns magyar nemes Horvátországban nem vásárolhatott földbirtokot; ellenben Magyarországon a horvát nemes valláskülönbség nélkül szerezhetett birtokot.

Nem csoda tehát, ha a múlt század harmadik évtizedéig béke, jó egyetértés uralkodott a horvátok és magyarok között. Akkor azonban a bécsi udvar jónak látta, újból régi, I. Lipót-korabeli Kolonics-féle uralkodási recipéjét elővenni. Ismét szitogatni kellett a gyűlöletet a különböző népfajok között, hogy egyiknek erejét a másikkal törhesse le. Metternich Kelemen, a bécsi Burg urainak teljhatalmu kancellárja volt az, aki a panszlavizmust első ízben használta fel arra, hogy viszályt, egyenetlenséget hintsen a magyarok és horvátok közé. Metternich Gáj Lajost, egy harmadrendű újságírókat használt fel eszközül ez üzelmeknél. Gáj Lajos emberül megfelelt feladatának. Ki is tüntették. Adtak neki brilliáns mellűt s magas császári elismerést piszkos munkájának jutalmául.

A mikor 1848-ban a szabadság hajnala felpirkadt, akkor már jól meg volt ágyazva Horvátországban, mert ott a legszenvedélyesebb gyűlölet lángja lobogott a magyarság ellen. A Burg urainak csak az olajat kellett ráönteni. Ezt meg is tették s a magyar és horvát egyesülésben és egyetértésben rejlő ellentállási erőt Jellasich bánnal hamvasztották el. Jellasich a Gáj által előkészített talajon dolgozott. Ő három kész sereggel tört reánk Horvátországból. Két tábornokát s tizenkétezer emberét a Sió partján, Tácnál fogta el Görgey Artur és Perczel Mór. Maga Jellasich gyáván futott ki országunkból Bécs alá.

A horvátoknak sohasem volt okuk nyelvüket, vagy nemzetiségüket tőlünk magyaroktól féltetni. Nem volt okuk épp oly kevéssé reánk haragudni, a mint nem volt okunk nekünk ő reájuk. Nem is e miatt támadtak ők hadaikkal reánk! Hanem azért hozta Jellasich fegyveres hordáit ellenünk,

amit 1848 augusztus közepén Bécsben már meg is mondott gróf Batthyány Lajos magyar miniszterelnöknek: „Az összmonarkia” érdekében, mert Ausztria pátronusai, a „császárgyártó” generálisok már akkor elhatározták, „hogy a monarkia minden tartományát és nemzetét egy nagy álladalmi testté egyesítik”, a mint később, december 2-iki manifesztumában az osztrák császár ki is jelentette, hogy Ausztria „egybeforrasztását” élete feladatának tűzte ki.

A hűtlen horvát testvéreknek azonban nem volt abból hasznuk, hogy Ausztria bér-szolgáivá váltak. A Gáj Lajos által szervezett híres és félelmes illyr párt, a „Dvorana” elhatározta a nagy Illyrország felállítását. Maguk részére akarták Styriát, Karinthiát, Karolinát, Isztriát és Illyriát, s ezekhez óhajtották kapcsolni a török birodalom balkáni tartományaiból Szerbiát, Boszniát, Bulgáriát és Hercegovinát. Ezeket a nagy pánszláv eszméért lelkesülő illyreket használta fel Jellasich 1848-ban Magyarország ellen. E jó bolondok azonban Magyarország leveretése után azonnal belátták, hogy Bécs elámitotta s egyszerűen csak vak eszközül használta fel őket. Jutalom helyett ugyanis a magyarral közös szolgaságba estek. A Burg urai ugy bántak el a velük egy kézre dolgozó horvátokkal, mint velünk, az ellenük küzdő magyarokkal. A világosi fegyverletétel után rögtön megéreztek a horvátok az osztrák bürokrácia nyomását és zsarnoki önkényét. Jele ennek az, hogy az ötvenes évek elején a horvát vezérférfiak hazafiasabb része már állandó érintkezésben volt a számkivetésben levő Kossuth Lajossal s együtt tervezgették Magyar- és Horvátország felszabadítását Bécs nyomása alól.

A 67-iki kiegyezés megadott a horvátoknak mindent, amit szemük-szájuk kívánt. A „f e h e r l a p o t” ugy töltötték ki, a hogy nekik tetszett. Kezdetben nem is volt a horvát testvérekkel semmi baj. A magyarbarát Rauch Genin horvát bán távozása után azonban mindjobban terjedt a magyargyűlölet. Khuen-Héderváry basáskodása e gyűlöletet a forrpontra emelte. A nemzeti küzdelem idejében közeledés történt. A horvát hazafiak és a magyar ellenzék küzdelmét intéző vezérbizottság pillanatnyira talán meg is értették egymást. A vasutas-törvény tárgyalása alkalmával azonban újra kenyértörésre került a dolog és a horvát képviselők hadat üzentek a magyar állameszmének. Okot erre a szerencsétlen Szerényi-féle javaslat szolgáltatott. Amint azonban én értesülve vagyok, — és Wekerle azt sokkal jobban tudja, mint én, — a valódi ok nem az a neheztelt nyelv-javaslat, hanem az, hogy a

horvát ellenzékben újra fel-
ébredt a nagy Illyrország fel-
állításának ábrándja. Ismét nagy
szláv konföderációról ábrándoznak s álli-
tólag külföldi hatalmaknak le is kötötték
magukat az eszme érvényesítésére. We-
kerle ezt jól tudja! A szlávok
összefutottak kezében. Ez az,
a mivel egy óra alatt megsemmisítheti őket.
De ő csak nézi, nézi és csöndesen paktál ve-
lük. Ez is politika!

Főispánválság Temesmegyében Mebukott a klikk!

A temesvári háboruságnak nemsokára vége
lesz: Kabdebó Gergely főispán, kinek most már
többsége van a megye törvényhatóságában, visz-
szavonul, Joanovich Sándor alispán pedig a bel-
ügyminiszteriumban kap állást, hogy rendezze a
cigányügyet. A vármegyében mostanában ért vé-
get a bizottsági tagok választása, melynek igen
hasznos eredménye van: a régi szabadelvűpárti
uralom teljesen letört. Az Ambrózyak s a Sztoja-
novichok korszaka lejárt. Wekerle sógora: Mol-
nár Viktor is csak nulla már Temesben, hol haj-
dan kiskirály volt. Új emberek veszik át a vár-
megye vezetését s ez leginkább akkor fog ki-
tűnni, ha a tisztújítás is megtörtént.

Az alispáni székbe Kabdebó főispán s a
többség jelöltje, Ferenczy Sándor kerül, egy mán-
den tekintetben derék, kifogástalan ember, kiváló
közigazgatási szakférfi. Ellenjelöltje Kovácsics
Lajos árvaszéki elnök, őt az Ambrózyak és
Joanovich jelölték. A főjegyzői állást, valamint
a főszolgabírói állásokat is olyanokkal töltik be,
kik seha se tartoztak a szabadelvű klikk-ura-
lomhoz.

Kabdebó Gergely helyére nem megyebeli
fognak kinevezni. A belügyminiszter eredeti szán-
dékja az volt, hogy Fialka Károly vagy Bottka
Béla főispánt bizza meg ideiglenesen a temesi
teendők ellátásával, de ettől el kellett tekinteni,
mert ugy Fialka, mint Bottka abban az időben
megyéjükben lesznek elfoglalva a restaurációval.
Gróf Andrássy Gyula most gróf Károlyi Gyulá-
val, az aradi főispánnal tárgyal, hogy vállalja
el az ad hoc megbízatást. Károlyira nem biznak
végre, vagy hosszabb időre Temesmegyét,
mert függetlenségi főispán s így bizonyosan át-
gyurná a hatvanhetes és alkotmánypárti vár-
megyét negyvennyolcassá.

Temesmegye és Temesvár város főispánjává
végleges minőségben Issekutz Aurélt, Krassó-
Szörény vármegye alispánját fogják kinevezni.

A főbűnös. A képviselőház mai ülé-
sén a horvátok már eljutottak a szemtelen-
kedés tetőpontjára és valóságos fiók-tech-
nikai obstrukciót rendeztek, házszabályvi-
tával, lármával és padcsapkodással. A ma-
gyar képviselőket vérg ingerelte ez a do-
log, hol elfojtott haraggal, hol ki-kitörő düh-
vel hallgatták a horvát pimaszkodást. És
amikor a levegő már szinte forró volt az
izgalomtól, akkor drámai jelenet történt.
Meglébbent a függöny és Polónyi Géza lé-
pett be a terembe. Ebben a pillanatban az
egész Ház, a horvátok és a nemzetiségek ki-
vételével felugrott, ujjal mutogatott Poló-
nyira és a képviselők össze-vissza kiabáltak:
— Itt a főbűnös! Ez hozta őket a nya-
kunkra!

Polónyi egy pillanatra sápadtan állt
meg, de csakhamar visszanyerte hidegvé-
rét, azt a közmondását és lerázva magá-
ról a kifakadások áradatának vizét, leült
a helyére. A zaj, padcsapkodás és horvát
szó pedig tartott tovább a teremben, a ma-
gyarok dühe a tetőpontra hágott, de arra
nem gondolt senki, hogy a teremből kidobja
a horvátokat, vagy a — főbűnöst.

Tombolnak a lázadók

Návay letöri őket. Szómegevonás nagyban. Oláhok a horvátok mellett.
Gyalázzák az elnököt

A döntő vasárnap

A napirend előtt fölállott Széll Kálmán
és Apponyi minapi beszédével szemben vé-
delmébe vette Körber urat, egykori kollé-
gáját. A kormány, amely mostanában min-
den percért reszket, elengedte volna Széll
Kálmánnak ezt a korrekurát, de neki ma
is fontos Körber, hiszen nap-nap után
együtt emlegetik őket, hogy — uramisten —
még az ő paklijuk is jobb volt a mostani-
nál. Apponyi nyomban visszavont mindent
és ezzel vége volt az udvariassági aktusnak.

A napirendet, az ezer sebből vérző egy-
szakaszost ma is a horvát infámia ékteleni-
tette el még jobban. Mindjárt az első szó-
nok horvát volt: Pribicevic Szvetozár, egy
szörnyen feketeképű illyr, mintha a pokol
fenekéről menekült volna a képviselőházba.
Inkább nyöszörgött, mint beszélt és ezzel a
sunyi módszerrel több mint egy óráig ki-
húzta a horvát dikciót. Végre Návay meg-
sokalta a dolgot és megvonta tőle a szót. Az
indokolás rövid, de annál egészségesebb:

— A képviselő ur mesterségesen és
szándékosan megakasztja a parlamenti tár-
gyalást. Ez visszaélés a szólásszabadsággal.
Nem beszélhet tovább!

A horvátok fölgráltak, éktelen de-
monstrációt csaptak a társuk mellett és
időbe került, míg megkezdhetette beszédét
Mezői Vilmos. Büszkén vallotta, hogy ő a
Háznak egyetlen szocialista tagja és e ki-
vételes szerepét kivételes érveléssel is ig-
azolni akarta. Sikerült neki. Olyan argu-
mentumokat sorakoztatott az egyszakaszos
merénylet ellen, amilyeneket eddig senki.
Velet volt a statisztika is, annak a számosz-
lopaival tette még súlyosabbá azt a néhány
rokonszenves igazságot, amivel a többség-
nek kellemetlenkedett. Hatása nem igen
volt, mert kevesen hallgatták. A mamelukok-
nak fáj az igazság. Ők csak az illyr lázadás
miatt járnak a Házba.

Pop-Csicsó István oláh részről beszélt
a javaslat ellen és a furfangos dákó, föl-
használva a kormánypart távollétét, a Ház
engedelmét kérte, hogy *eltérhessen a*
tárgytól.

— *Megadjuk!* — kiáltották a hivi. Az
elnök szóhoz sem juthatott, kinosan hatott
rá, hogy a jobb és baloldali padsorok tel-
jesen üresek, a horvátok pedig örült ugrán-
dozással és lármával sürgették a határozat
kimondását. Popovics Dusán a padokat
verte és lángoló arccal vágta az elnök felé:
— *Infámia!*

E közben a folyosókról betódultak a
képviselek, a láрма szünni kezdett, mire az
elnök föltehető a kérdést. A Ház persze
nem adott jogot Pop-Csicsónak arra, hogy
eltérhessen a tárgytól, ellenben az elnök in-
dítványára Popovics Dusánt, a rakoncátlan
nemzetiségét *kiadta a mentelmi bizottság-
nak.*

Az oláhok nem hagyták annyiban.
Maniu Gyula a házszabályokhoz kért szót,
de eltért a tárgytól, mire Návay megvonta
tőle a szót. Pop-Csicsónak pedig meg se adta.
Az ördögbe is! Minek az a sok üres szó-
beszéd?

A horvát lázadók más véleményen
vannak. Pop-Csicsótól tanultak valamit, a
mivel táplálni lehet az obstrukciót. Zago-
rác István nyomban elő is veszi az új fegy-
vert. Horvátul kéri a Házat, hogy eltérjen
a tárgytól.

A Ház nem ad engedélyt és Návay
kétszer is rászól a szemtelen horvátokra:

— *Térjen a tárgyra, különben nem be-
szélhet!*

Supilo föláll és az öklét rázza ordít va-
lamit. Nagy zaj támad. Az elnök indítvá-
nyára kimondják, hogy a Ház Supilót a
mentelmi bizottsághoz utasítja.

Zagorác még tovább beszél, de az elnök
megvonja tőle a szót. Irtózatos kavardás
támad erre. *A horvátok a padot verik, zseb-
kendőt lobogtatnak, az öklüket rázzák az
elnök felé.* A képviselők a terem közepére
tódulnak. Keller István függetlenségi tul-
kiabálja a lármát:

— *Infámiaival vádolják a magyar or-
szággyűlés elnökét! Ez hallatlan dolog!*

Popovics Dusán és Magdiés Péter Kel-
ler felé rohan és már-már tettelegességre ke-
rül a sor, mikor Somogyi Aladár és Lo-
vaszy Márton *közelépnék* és távollartják a
megvadult horvátokat. Zagorác Josipovich
miniszter elé áll és az öklét rázza, leekéz-
teti: Josipovich nem törődik vele. Sarkon
fordul és kimegy a teremből.

Návay elnök öt percre felfüggeszti az
ülést. Ezalatt helyre áll a rend és kezdődik
a horvát makogás. Novoszel, egy kiszáradt,
tehetetlen beszédű illyr beszél negyed
négyig, amikor az elnök a tárgytól való
elkalandozások miatt *megvonja tőle a szót.*

Mialatt így a teremben vívódik az el-
nök a horvát lázadókkal, künn a folyosón
meglepő terv híret hordozzák szerteszéjjel.
Arról van szó, hogy a horvát obstrukció
miatt vasárnap is tartson ülést a Ház. Kö-
zelebbit nem tudnak odakünn, csak még
annyit, hogy Wekerle akarja a dolgot és az
ő akarata parancs.

Félnégy órakor aztán odabenn szín-
szerűen, előre megbeszélte scénériával lejá-
szódik minden. Návay elnök javasolja, hogy
a Ház legközelebbi ülését hétfőn délelőtt tíz
órákor tartsa. De föláll! Hoitsy Pál, a füg-
getlenségi párt ügyvezető elnöke és mint-
egy hivatalos rövidséggel így szól:

— Az ország vitális érdekeire és a hor-
vát lázadásra való tekintettel indítványo-
zom, hogy a Ház holnap, vasárnap tartsa
legközelebbi ülését.

A kormánypart hatalmas éljenzésben
és tapsban tör ki. Az egész jelenet valami
ünnepélyességgel hat. Tán a vasárnap miatt.

Maniu Gyula keresztényi argumentu-
mokkal reklamálja a vasárnapot. Issekutz
Győző azonban az indítvány mellett szól.
Ő — így látszik — az alkotmánypart szó-
noka.

Nyolcvanheten voltak a teremben, mikor
az elnök szavazást rendelt és a Ház nagy
többsége döntött a vasárnapi ülés mellett.

A képviselők nagy izgalomban omlot-
tak széjjel. Mindenki érezte, hogy a legköze-
lebbi találkozón a magyar alkotmányról
lesz szó. Arról az alkotmányról, amelyet az
egyszakaszos pátenssel meggyaláztak és a
melyet talán darabokra tépnek a holnapi
vasárnapon. Tőlük kitélik.

A képviselőház ülése

— 1907. december 7. —

A Ház mai ülésén Návay Lajos elnökölt.
Hoitsy Pál, Okolicsányi László és Szilassy
Zoltán bizottsági jelentéseket terjesztettek elő.

Napirend előtt

Körber, Széll és Apponyi

Széll Kálmán: Napirend előtt szólal fel. Appo-
nyinak a kiegyezésről mondott beszédét a bécsi lapok
bizonyos vonatkozásokban helytelenül reprodukálták.
Körber volt miniszterelnök megkérte őt arra, hogy
ezeket a dolgokat igazítsa helyre. A bécsi lapok azt
a kifejezést tulajdonítják Apponyi Albert grófnak,
hogy a Széll-Körber-féle kiegyezést a 14. szakasz
alapján akarták Ausztriában életbe léptetni, a most-
tanit pedig parlamentáris uton. Tanuja annak, hogy
Körbernek nem volt szándékában a 14. szakaszal
való életbeléptetés, hanem az alkotmányos formák-
hoz ragaszkodott. A kiegyezési javaslatokat az osz-
trák országgyűlés csakugyan kedvezően is fogadta
s első olvasásában keresztül is bocsátotta. Apponyi
szubjektív nézete lehet bármi, kijelenti, hogy Kör-
bernek nem volt szándékában az a célzat, hogy a ki-

egyezést a parlamentáris ut mellőzésével léptesse életbe. Kéri Apponyit, hogy ily értelemben nyilatkozzék.

Apponyi Albert gróf ilyen értelemben igazította helyre a szavait.

Obstrukció!

Leültetik Pribicevicst

Az egyszakaszos kiegyezés tárgyalása következtet.

Pribicevics Szvetozár: Hosszadalmasan beszélt horvát nyelven a javaslat ellen.

Elnök: Több ízben figyelmeztette, hogy szorosán a tárgynál maradjon.

Pribicevics Szvetozár tovább beszél.

Elnök: Ugy értesül a tolmáctól, hogy azon hatvanöt perc alatt, ameddig Pribicevics beszélt nem tett egyebet, mint variálta az egyes mondatait. Figyelmezteti, hogy ilyen mesterséges uton ne nyújtsa a beszédét, máskülönben megvonja tőle a szót.

Pribicevics Szvetozár tovább beszél horvát nyelven.

Elnök: Konstatálom, hogy a képviselő ur többszöri figyelmeztetésem ellenére is folytonosan eltér a tárgytól és leplezetten obstrukciós beszéddel teszi próbára a Ház türelmét. *Megvonom a szót a képviselő urtól.*

Nagy zaj támadt a jobboldalon, a horvátok soraiban:

— *To je szloboda govora!* (Ez a szólásszabadság!)

— Szegyen! Gyalázat! Tiltakozunk! — kiáltottak az elnök felé, aki folytonos esengetéssel akart csendet teremteni és felszólította a következő szónokot. Egyre tartott a viharos láрма. A horvátok a padokat verdesve, ordítottak az elnök felé.

Elnök: Babics-Gyalszky Lyubát rendreutasítom.

Pribicevics Szvetozár (aki a szövegmonás után állva maradt a helyén): Molim rilesi stb. Szót kér a házszabályokhoz. (Nagy zaj.)

Elnök: Már fel van szólítva a következő szónok.

Nagynehezen helyreállt a nyugalom.

Mezőfi az egyszakaszos ellen

Mezőfi Vilmos: Mint az újjászervező szociáldemokrata párt képviselője és tagja kíván az egyszakaszos kiegyezési törvényjavaslat ellen minden tiltakozásával felszólalni. A mezőgazdaság és a kisbirtokosok szempontjából bírálja a kiegyezést. Ezt a kiegyezést ebből a szempontból a nagybirtokosok természetesen örömmel fogadják. Nem fogadja el a javaslatot. Indítványt tesz a kiegyezés oly értelmű kiegészítésére, hogy ha 1915-ben a külügyminiszter vonakodnék fölmondani a külső kereskedelmi szerződéseket, a magyar kormányt teljes érvényével megilletse a fölmondási jog.

Vihar

Pop Cs. István felszólalása körül

Pop Cs. István (román nemzetiségi): Felszólal az egyszakaszos ellen. Mindjárt beszédének bevezetésében a Ház engedélyt kéri arra, hogy a tárgytól eltérhessen.

Elnök: Felteszi a kérdést.

Mikor szavazásra kerül a sor, a jobb és baloldali padsorok teljesen üresek. A horvátok, mihelyest megtudják, miről van szó, fölugrának s horvátul kiáltják, hogy az engedelmet a tárgytól való eltérése Pop-Csicsónak megadják. **Popovics** Dusán torkaszakadtából ordít valamit s közben a padot veri. Ilyesfélét kiáltott az elnök felé:

— *Infámia!*

Az **elnök** folytonosan esenget. A baloldalon betódulnak a folyosóról a képviselők, a horvátok felugrának és csapkodják a padokat és azt vitatják, hogy a szavazás már megtörtént.

Elnök (mikor már elegendő vannak a teremben): Ujra felteszi szavazásra a kérdést.

A Ház nem adja meg az engedélyt arra, hogy **Pop Cs. István** eltérjen a tárgytól.

A mentelmi bizottság elé

Egyre tartott még a vihar.

Elnök: Javaslatot tesz a Háznak, hogy **Popovics** Dusánt, aki rakoncátlan volt az elnökkel szemben, a mentelmi bizottság elé utassítsa.

Erre megerősödött a vihar. A horvátok tombolva tiltakoztak a Ház határozata ellen.

Pop Cs. Istvánt leültetik

Pop Cs. István tovább folytatja beszédét s a Ház tilalma ellenére eltér a tárgytól.

Elnök: *Megvonja tőle a szót.*

Pop Cs. István a házszabályokhoz kér szót. (Nagy zaj.)

Elnök a szót nem adja meg, mert az elnöki intézkedés nem lehet bírálat tárgyává tenni.

Maniu Gyula a házszabályokhoz kér szót s hosszasan beszél az előbbi szövegmonásról, melyet szabályellenesnek mond. Az elnök a mondat végét sem várta meg s máris elvonta a szót.

Elnök: Tessenék a házszabályokhoz szólni. Különben megvárom a mondat végét. (Derültség.)

Maniu Gyula: Tovább kritizálja az elnök intézkedését.

Elnök: A Ház nem adta meg **Pop-Csicsónak** az engedelmet, hogy a tárgytól eltérjen s ennek ellenére, ő mégis belefogott a tárgyhöz nem tartozó fejtegetésbe. Ezért vonta meg tőle a szót. (Helyeslés.)

Pop Cs. István: Szót kér a házszabályokhoz.

Elnök: Nem adja meg a szót, mert nem bírhatja az elnök intézkedését.

Ujabb vihar

Zagorac István felszólalása körül

Zagorac István (horvátul): Hosszasan beszél az egyszakaszos törvényjavaslat ellen. A Ház engedelmet kéri, hogy a tárgytól eltérhessen.

A Ház nem adja meg az engedélyt.

Zagorac István tovább beszél.

Elnök: Több ízben figyelmezteti.

Supilot a mentelmi bizottság elé utasítják!

Zagorac István tovább beszél.

Elnök: Ujra figyelmezteti.

Supilo Ferenc (feláll és kiált valamit az elnök felé.)

Elnök (rákiált): Üljön le!

Nagy láрма kerekedett. Az egész baloldal felzudul és **Supilot** szidalmazza.

Elnök: Kérdezi, a Ház a mentelmi bizottsághoz utasítja-e **Supilot**-ot. (Igen!) Ily értelemben kimondja a határozatot.

Popovics Dusán föláll és kiáltozni kezd.

Az **elnök** rendreutasítja. (Élénk helyeslés. Nagy zaj)

Zagorac István tovább beszél s eltér a tárgytól.

Az **elnök** megvonja tőle a szót.

Felfüggesztik az ülést!

Zagorac István (a szövegmonás után is tovább áll a helyén): *To je szloboda govora?* (Ez a szólásszabadság?) — kiáltja az elnök felé.

Az összes horvátok felugrának a helyeikről és az elnököt megfenyegetik. Irtózatossá kavardás támad erre. A horvátok *rekedten ordítanak, a padot verik, zsebkendőt lobogtatnak az elnök felé és öklüket rázák.* A magyar képviselők a terem közepére rohannak; **Lovász** Márton, **Somogyi** Aladár, **Keller** István, **Nagy** Emil s mások a horvátok közé nyomulnak s indulatosan pörölnek velük. **Keller** István átható hangon kiáltja:

— Infámiaival vádolják a magyar országgyűlés elnökét, ez hallatlan dolog!

Popovics Dusán és **Magdics** Péter **Keller** felé rohan, már-már *úgy látszik, tettlegességre kerül a sor.* **Somogyi** Aladár azonban elhuzza **Kellert** s **Lovászy** a horvátok elé áll.

Az **elnök** az ülést felfüggeszti.

A szünet alatt is egymást érték a viharos jelenetek.

Szünet után

Elnök: Ujra megnyitja az ülést. Elmondja az előbbi intézkedési okát. Helyénvalónak tartaná ha az eset fölött napirendre térnének. (Helyeslés.) **Novoszel** képviselő urat illeti a szó.

Novoszel föláll s beszélni kezd.

Zagorac István a házszabályokhoz kér szót s horvátul beszél valamit.

— Üljön le, üljön le! — kiáltják mindenfelől, míg végre **Zagorac** leül.

Novoszel megkezdi beszédét.

Egy negyed négy órakor az **elnök** **Novoszeltől** ismételt figyelmeztetés után megvonja a szót.

Uj! Uj!

!!! Ülés — vasárnap !!!

Negyed négy órakor félbeszakították a vitát a kiegyezés fölött.

Elnök: Javaslatot tesz a Ház legközelebbi ülésének idejére és napirendjére.

Hoitsy Pál: Hozzájárul a napirend indítványához. A horvát obstrukcióra és a javaslatok sürgős elintézésére való tekintettel javasolja, hogy a Ház holnap, azaz

vasárnap

ülést tartson. (Élénk helyeslés a baloldalon.)

Maniu Gyula (nemzetiségi): Magyarország keresztény ország és ezért, mint keresztény ember nem egyeztetheti össze a keresztény értelemmel a vasárnapi ülést.

Issekutz Győző a **Hoitsy** indítványa mellett, **Popovics** Dusán ellene szólal fel.

Megszámolták a képviselőket és megállapították tározatképességet. Különben mindössze nyolcvanheten voltak jelen.

Elnök: Konstatálja, hogy a Háznak jogában áll „ad hoc” változást tenni az ülések idején. Így esett, ahogy 1898. szeptember 11-én, Erzsébet királyné halálát követő napon, vasárnap a Ház szintén ülést tartott. Hozzájárul **Hoitsy** indítványához s a maga javaslatát a legközelebbi ülés ideje iránt visszavonja.

A Ház elfogadta **Hoitsy** Pál indítványát, így a legközelebbi ülés holnap, vasárnap lesz.

Surmin György, **Pinterovics** Antal, **Vinkovics** Bozsó és **Magdics** Péter interpellációkat terjesztettek elő.

Az ülés négy órakor végződött.

A házszabályok. Jön hát az a Kos-

suth-kabinet? Wekerle is úgy akarja, hogy jöjjön. Mi lehet ezután a tarisznyájában? Semmi egyéb, egyesegyedül a házszabály-revizio. Nyíltan, kertelés nélkül, trónbeszéd-del protegált programban hozza majd **Kossuth** Ferenc a nagy kincset, lelke álmát, vágyainak vágyát. Megérkezünk **Tisza** István stációjához. Amihez azonban neki egy **Dániel Gábor** nevezetű excellenciásra volt szüksége, ugyanannak a célnak a kivételére vadházasságot kötött ez a kormány **Supiló**-val, hogy aztán válás alkalmával neki ajándékozhasa a magyar törvényhozás szabadságát. Az illyr forradalom földézése **Wekerle** legsötétebb bűne, a letörésétől való huzódózása a legravaszabb gyávasága, mert e pipogyaság révén készíti elő adáz orvtamadását a házszabályok ellen. Minden, ami történik s minden, ami nem történik, erre megy. Kiverhetné a kormány a horvátokat, de nem teszi. Rughatná őket egyenest a **Dráva** tulsó partjára, de nem teszi. Pedig velük szemközt szabad minden fegyver. Akik a magyar törvényhozás házát horvát és egyéb szláv nyelvvel szennyeznek be, azoknak akár a nyelvüket is ki szabad tépni. De nem nyul **Supiló**ékhoz a kormány, mert a horvát gazság kedvére való, ez az a kis mag, amiből kicsirázik mihamarább a házszabály-revizio. Ezért édesgették ide **Supilo** kalózcapatát, ezért műveltetik velük napról-napra a forradalmi komisszágokat, ezért nézi türelmes töprengéssel **Wekerle** a komédiát. A **Percel** **Dezső** zsebkendőjét most az illyr állam álmódzóit helyettesítik. Vérbe kellene fojtani a gyalázatosságukat, de ez nem szolgálja **Wekerle** célját. Azonban, hogy **Ugrán** kivirunak-e a jogos káröröm fekete virágai **Wekerle** sikerére: ehhez nekünk is lesz még szavunk. Megkorrigáljuk kissé az öreg **Tisza** barátját, néhai való **Csemege** **Károlyt** és életre keltjük a kerékbetörést. Kár volt ezt eltörölni. Izzé-porrá kell zuzni az excellenciás csontokat, amelyek a házszabályokat érintik. Nem vasárnap a házszabály, amit el lehet sikkasztani. Megtanulja majd ezt **Wekerle** is, **Kossuth** is. De csufosabb lesz a lecke még annál is, amit **Tisza** István kapott.

Reggelizés előtt fél pohár
Schmidthauer-féle
Használata valódi áldás gyomor-
bajoknak és székszorulásban szenvedőknek.

Igmándi

Keserűvíz

az elrontott gyomrot
2-3 óra alatt telje-
sen rendbe hozza.
Kapható mindenütt,
kis és nagy üvegekben

Wekerle előléptet

Főforgatja a ranglétrát. Négy kiválasztott.
Letiporják a tisztviselők érdekeit

A protekció áldozatai

Tisztviselői körökből súlyos vádlevelet kaptunk dr. Wekerle Sándor miniszterelnök, mint pénzügyminiszter ellen. A vád a magyar közéletnek egy nagyon régi nyavalyáját teszi szóvá, de alig volt még korszak, amely olyan brüszkül, olyan kegyetlen embertelenséggel mert volna cimboraságot vállalni ezzel a nyavalyával, mint a koalíció dicsőséges uralma. Az állami tisztviselők előléptetése körül történnek manapság fölháborító cudarságok. Régi, kipróbált hivatalnokok évtizedekig vergődnek a ranglétrán, míg jutnak valamihez az általános nyomorúságban és e közben szerencsefiak az érdemtelenek kiválasztottai gyors szökéssel röpködnek fölfelé. Biztos tudomásunk van mindezekről, aktuális kinevezésekhez fűződő adatok kerültek a kezünkbe a kiáltó méltánytalanságról, amelyet így a közönség számára akarunk plauzibilissé tenni, mert a tisztviselők között ugyanis köztudomású. Ők megszokták, hogy üres ígéretek dobnak a fejükhöz, ha akár küldöttséggel, akár emlékirattal megjelennek a kormány előtt. Éppen Wekerle szokott lelkiismeretlenül dobálódzni az ígérésekkel. Nemrég a pénzügyi fogalmazók testületének ígerte meg, hogy már legközelebb javít a helyzetükön, de kiderült, hogy az 1908. évi költségvetésbe egy fillért sem vettek föl a fogalmazói kar fizetésrendezésére. Ám kaptak a tisztviselők egyebet: pofont, kegyetlen arculesapást, amelytől fölfordul a legelemibb igazságérzet. Wekerle négy kinevezést tett közzé a hivatalos lapban, négy protekciós kinevezést, a ranglista számlétrájának kiméletlen fölragasztásával. Szólnak pedig e kinevezések a *Budapesti Közlöny* december elseji számában a következőképpen:

A pénzügyminisztérium vezetésével megbízott magyar királyi miniszterelnök báró Splényi Ernő és dr. Kertler Kálmán miniszteri segédtitkárokat miniszteri titkárokká, valamint Weber Tibor pénzügyőri teendőkké megbízott miniszteri segédtitkárt pénzügyi tanácsossá és pénzügyőri felügyelővé nevezte ki. Továbbá: a pénzügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök dr. Hayde Gyula pénzügyminiszteri segédtitkárt pénzügyi tanácsossá nevezte ki.

Ezeket a szépen hangzó, bár ismeretlen neveket megkerestük a tisztviselők rangsorozati névjegyzékében és megállapítottuk a következőket:

1. dr. Kertler Kálmán százharminhárom rangszám átugrásával jutott a nyolcadik fizetési osztályba.
2. Ugyanaz a dr. Kertler Kálmán százkilencvennégy rangszám átugrásával került a kilencedik fizetési osztályba.
3. Ugyanazak a háromszázötvenhét kollégájának testén keresztül gázolja nyerte el a miniszteri titkári hivatal.
4. Ugyanaz a boldog dr. Kertler Kálmán összesen négyszázkilencvennyolc tisztviselőtársának mellözésével jutott el a mostani kinevezéséhez.

Igy fest ez az előléptési botrány — számokban. Tudni kell még azt, hogy dr. Kertler Kálmánt tizenegy év alatt négyszer léptették elő, mialatt kollégái ugyanazon egy fizetési osztályban lesték az avanzaálást.

Mialatt Kocsis Sándor és vele egész sora a pénzügyigazgató-helyetteseknek huszonegy esztendő óta várja pénzügyigazgatóvá való kinevezését — hiába.

A másik három előléptett, dr. Kertler Kálmán osztályosai a szerencsében hasonlóképpen száz és száz rangszámot ugrott keresztül. Az egyik közülök korrepetitora volt ifjabb Wekerle Sándornak; ennek köszönheti a villámgyorsan emelkedő karriert. A többiek is különös kegyeltjei a sorsnak, amely most Wekerle Sándor kegyelmes ur képében osztja gráciáját a kevés kiválasztottnak és rövidít meg számtalan nyomorban sínylő, robotos hivatalnokot.

A számok elmondtak mindent, ehhez az ügyhöz nem kell több kommentár. Ám lelkesedjenek a tisztviselők a kormányért továbbra is ha akarnak, vagy vegyék föl ellene a harcot nyíltan és legalább tudják meg, hogy milyen égbekiáltó sérelmek adják kezükbe a fegyvert.

Feloszlatták a csabai népegyletet. A gyülekezési jog újabb szégyenletes megsértéséről érkezik hír. Békéscsabáról jelentik, hogy ott ma délelőtt Szailer Elek főszolgabíró rendőrök és csendőrök kíséretében körülvárta a csabai népegyletet, a parasztpárt otthonát és az egyesület helyiségeiben tartózkodó tagokat karhatalommal kivetítette. A főszolgabíró Andrassy belügyminiszter rendeletére hivatkozva, az egyesület összes irományait, könyveit és pénzt magához vette s azután az ajtókat bezáratta és lepecsételte. A hatóságoknak ez az eljárása óriási felháborodást keltett Békéscsabán. A nép egész nap nagy tömegekben áll az utcán és elkéséssel tárgyalja az esetet. Achim András, a parasztpárt és a feloszlott népegylet elnöke a belügyminiszter sérelmes intézkedésével szemben levélben fordul a sajtóhoz s ebben azt mondja, hogy a kormány minden igyekezete oda irányul, hogy a nagybirtokosok érdekeit megvédje s a megélhetés súlyos terhei alatt sínylő földnépét még inkább elnyomja. A békéscsabai parasztpárt legközelebb népgyűlést tart, amelyen tiltakozni fog a belügyminiszter eljárása ellen.

A brassói alispán-válság. A *Hir* megírta, hogy Brassó vármegye alispánválság előtt áll. A megyének tizenöt évén át volt alispánja, dr. Jekkel Frigyes váratlanul nyugdíjazását kérte. Brassó megye törvényhatósági bizottsága ma gróf Mikos Zsigmond főispán elnöklésével ülést tartott, a melyen folyó ügyeken kívül a főispán bejelentette, hogy dr. Jekkel Frigyes alispán nyugdíjaztatását kéri. A bejelentést a köztörvényhatóság tudomásul vette.

A kvóta. A függetlenségi és 48-as párt kedden, e hónap 10-én délután hat órakor a pártkör tanástermében, Kossuth Ferenc elnökletével pártértekezletet tart, a melyen a kvótajavaslat kerül tárgyalás alá.

NYILTTÉR

A rovát alatt költségekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Tüdő-mellbajok

(tüdővész — tuberkulózis — I. II. szakában), vérköpést, tüdőveszesurást, kitűnő eredménnyel gyógyíthatnak új gyógymódokkal, inhalációkkal és szérumoltásokkal

Dr. HARMAT GYULA tüdőbajok rendelőtársa — inhalatorium
BUDAPEST, VII., Rákóczi-ut 82.
Rendelés 11-12. 2-4-ig.

NINCSEN PÁRJA

Köhögés, rekedtség és hurut ellen a RETHY-féle pemetefti cukorkának, de a vásárlásnál vigyázzon és csak RE. H. Y. félt fogadjon el, mivel számos silány utásmata van. Az eredetűnek minden egyes darabján rajta van a név „RETHY”.
Ára 60 fillér.

Tauszky Miksa fia

Tauszky Lipót Budapest.

Csakis VIII., Vig-utca 25. sz. (Saját házban).
Magas előlegek. Telefon 65-39. Magas előlegek.
Legnagyobb butorszállítási, költöztetési és beraktározási vállalat. Ajánlja ugy helyben és vidékre, valamint a közeli nyaralókba való butorszállításra jutányos ár mellett szolgáltatást.

Téli fürdőkúra a Szt.-Lukácsfürdőben.

Természetes forró-melek kénes források. Iszapfürdők, iszapborogatások, mindenféle thermális fürdők, gyógykezelés, massage. Lakás és gondos ellátás. Caut, köszvény, ideg-, borbajok gyógykezelése és a téli fürdőkúra felől kimerítő prospektust küld ingyen a Szt.-Lukácsfürdő Igazgatósága, Budapest-Budán.

„Szt.-Lukácsfürdő” Részv.-Társaság.

4 1/4 % és 4 1/2 %

mellett igen magas jelzálogkölcsönök rendkívül kedvező feltételek mellett kaphatók budapesti házakra. —
Kérdezősködések

„igen olcsó jelzálogkölcsön”
jelige alatt a kiadóhivatalhoz intézendők. 1913

Étvágyat javít, gyomorrontást megakadályozza a

KRISTALY-forrás

szénsavval telített ásványvíze. Legtisztább és leg-egészségesebb asztali és borvíz. Vidékre és külföldre kérjen fuvardíjmentes szállítástól árjegyzést és címezzé:

Szt. Lukácsfürdő Kútvállalat, Budapest-Budán.

Társat keresek

10.000 koronával egy feltétlen reuzáló életképes 35-40%-ot jövedelmező üzlethez. Ajánlatok „Merkantil” jeligére a kiadóhivatalba küldendők.

Eladó üzlet!

32 év óta fennálló terményüzlet, szép uri lakással, magtárral, nagy istálló, eselédlak, dohánypajta stb. mellékkeliséggel együtt örökség miatt és visszavonulás végett eladó: Heves vármegyében, a vasútállomás fővonalától 10 perc, nagyforgalmu országut, esetleg 60-70 hold prima szántóföld, 8 hold dohányengedéllyel is bérbe átvehető. Bővebbet a kiadóhivatalba.

ŐS-BUDAVÁRA

feloszlata alkalmából már csak rövid ideig a következő tárgyak kerülnek eladásra: 100 darab villamos ivlámpa, továbbá egy Peugeot gyártmányu automobil, 1 db villamotor, váltakozó áram gyári szám 3410. Ganz és Társa gyár 6 polus, 820 fordulatszám, 100 váltós, 20 lóerős. 1 db gázmotor dupla cilinderral, 30 lóerős, gyári szám 206. Ganz és Társa gyár 1894-ben gyártották. Egy db vizkazan 10 légkör nyomásu biztonsági szeleppel, feszmerővel és vizzállásu üveggel felszerelve, kazánnak átmérője 80 centiméter, hossza két méter. Két darab Emke-féle forgószivattyu. Lorenc Viktor-féle gyártmány, szívó magassága kilenc méter, nyomó magassága 50 méter. Egy db transzmisszió 4 csapágygyal, 6 db. szijkoronggal, jókarban levő szijakkal stb. minden a legjobb állapotban olcsón eladó.

Értekezni lehet reggel 8 órától délután 5 óráig Ős-Budavára területén a tulajdonossal

Most jelent meg A FIDIBUSZ NAPTÁRA

Ára 1 korona 20 fill.

Kapható a fővárosban és vidéken minden hírlapfelárúsítónál!

10-15 ezer frttal pénzembert

keresek, hogy szabadalmazott

kézimángorlómát

részletfizetésre forgalomba hozhassam.

FEUERMAN JÓZSEF, Rákóczi-ut 61.

Magyarnak Pécs! Németnek Bécs!

Ne küldjük pénzünket külföldre

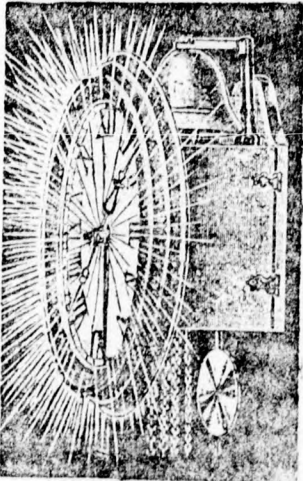
Egyes külföldi cégek utánozzák ábráimat, de a valóságban silány árut szállítanak! Csak általam kipróbált, pontosan szabályozott órákat szállítok

Nem tetsző árut kicserélek, vagy a pénzt adom vissza

5 évi jótállás!

Legnagyobb raktár! * Legolcsóbb árak!

Brillians, smaragd, igazgyöngy s egyéb drágakövek, menyasszonyi, esküvői, születés, névnap, jubileumi, keresztelési s minden alkalmi ajándéknak megfelelő maradandó és tartós értékű valódi ezüst, vagy ezüsttel bevont dísz tárgyak, melyek a legújabb iparművészet remekei sehol oly mesés választékban és oly olcsó áron be nem szerezhetők.

Toronyharanghangu fali ébresztő óra éjje világitó számlappal, 30 óráig jár, kelle-mescsengésű pontos és erős szerkezetű óra. Fél és egész órát üt, csinos ki-állítású

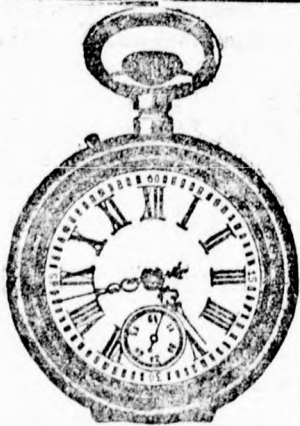
7 korona

világitó számlap nélkül

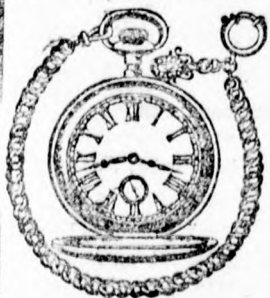
6 korona

Bármely étvésmunkát elvállalok, költségvetéssel, rajzokkal ingyen szelvélek. Brilliansok, gyémántok foglalását a leg-újabb divat szerint előnyös áron, számítom.

Világhírű amerikai rendszerű nickel zsebóra valódi Roskopf 5 kor. 20 fill. Valódi svájci szerkezettel 6 kor. 40 fillér

Legújabb divatu ezüsttel kivert finom cigarettá börtárcsán 5 koronától feljebb
Legdivatosabb lapos valódi ezüst cigarettá tárcsa ókkövekkel díszítve 10 koronától feljebb.
Remek borostyánkő szilpa ezüsttel dusan díszítve 10 koronától feljebb.
A szilpák csupán ezüstben, vagy aranyban is kaphatók.

A rajz az eredetinek 1/2 fele.
Duplafedelű nickel zsebóra a legpontosabb és leg-egyszerűbb zsebóra
7 korona 50 fillér.

Legújabb ébresztő óra 3 haranggal
erős és pontos szerkezettel éjje világitó számlappal 6 korona
1 haranggal 3
2 4

Schönwald Imre
órasmester és ékszergyáros
PÉCS.

Ki ezen lapra hivatkozik megkapja ingyen és bérmentve 3000 ábrájú új árjegyzékemet, mely az ékszervásárlók valóságos tanácsadója.

Zsebkendő vasárnap?

Wekerle haditerve

Nem lesz béke

Egyelőre titok

Pedig Kovácsolják

Teljes zavar, teljes bizonytalanság

Vasárnap délelőtt ülést tart a képviselőház: ez a nap legérdekesebb eseménye. Lám, ilyen csodabogarat terem a horvátok fölháborító magatartása. De mintha kissé veszedelmes precedenst alkotna ezzel a vasárnapi üléssel a kormány. Érti ezt Wekerle is, mert csak késő délután rukkolt elő tervével, melyet a minisztertanácsban tegnap már megbeszéltek. Az a kevés képviselő, aki ekkor még a Házban volt, tréfának vette a dolgot, komolyan nem is beszéltek róla. Fölállt azonban *Hoitsy Pál*, megtette az indítványt s az elnök, a horvátok s a nemzetiségiek tiltakozása után, kimondta az áment. Holnap ülés lesz, sőt nagy dolgokra is van kilátás. *Návay Lajos* roppant ambicionálja, hogy az ő elnöklése alatt végezzenek a garázda horvátokkal, ám ez ellen viszont *Josipovich* horvát miniszter táplál súlyos aggodalmakat. Ma kijelentette, hogy az obstruálókat csak alkotmányos uton szabad lehetlenné tenni. Egyik fölfogás a másikba ütközik, egy érdek a másikat rongálja. csupa széthuzás, csupa félrendszabály: így valóban nem lehet kipisztítani a nemzet ellenségeit. Pedig ki kell rugni őket, mert egyebet nem érdemelnek. Kiderült most, a mit *A Hír* már annyiszor mondott, hogy Wekerle Sándor nem is akar rendet, ellenkezőleg, a legnagyobb zavart, hogy *e közben megcsinálhassa a házszabályrevíziót*. Erre kötelező ígéretet tett Bécsnek s ha be-lubuk is, akkor is nyélbeüti. Ha ugyan tudja. Reméljük, a legesufosabb kudarcral fog végződni hazafiatlan kísérlete. De hogy Wekerle nem akar békét, az szent bizonyos.

A vasárnapi ülés nyomokat fog hagyni maga után. Nem lehet megnyugodni abban a hazug érvben, hogy a horvát képviselők renitens viselkedése miatt kell ülésezni vasárnap a t. Háznak. Szó sincs róla. *A ki-egyeztést s a felemelt kvótát kell szállítani a kormánynak e hó végéig* Ausztria számára, ezért oly égetően sürgős minden, hogy már vasárnap is munkába fogják a képviselőket. És ezért fölragyni a parlamenti gyakorlatot, talán még sem áll érdekében az ország-nak?

Döntő fordulat készül

A kormány terve

A kormány, minden jel arra vall, döntő lépésre szánta magát a horvátokkal szem-köz. Pénteken minisztertanácsot tartottak s ez alkalommal megvitatták a tervet, melynek keresztülvitelére *Návay Lajos* aldnö-köt szemelték ki.

Hogy tulajdonképpen mi az, a mivel a kormány a jogosulatlan horvát obstrukciót lehetlenné akarja tenni, kevesen tudják. Nagy titkába alig néhány politikust avatott be a kormány, de tény, hogy *erőszakosan fognak fellépni a horvátok ellen*. A minisz-tertanács erre vonatkozó tervével gróf *Zichy Aladár*, a király személye körüli miniszter még tegnap éjszaka Bécsbe utazott és *ma külön audiencián terjesztette az uralkodó elé*.

Wekerle értesülve volt arról jóelőre, hogy *Justh Gyula* néhány napra Csanád-megyébe utazik, azért várt tervének végre-hajtásával addig, míg az elnök tényleg el-

utazik. A jelszó az, hogy most kell kitekerni a horvátok nyakát; ezért döntöttek a va-sárnapi ülés mellett is. Egy beavatott alkot-mánypárti képviselő különben már napok előtt megmondta bizalmas körben, hogy a kabinet a *hét végén a horvát obstrukciót le-törli*. Eljutottunk hát végre ahhoz az idő-ponthoz, mikor az áruló horvátokat lehetlenné teszik. Örülni fog ezen az egész or-szág, de megköveteli árn a nemzet minden fia, hogy a házszabályok sérelme nélkül tör-ténjék ez meg. Egyetlen alkotmánybiztosíté-kunk a házszabály, ezt ne érintsék, ne bánt-sák, mert annak, ki szentségtörő kézzel hoz-zányul, a nemzet soha se bocsáthatja meg.

A pártok vezetőségei ma délután *sür-gős táviratban szólították föl* a vidéken tar-tózkodó kormánypárti képviselőket, hogy a vasárnapi ülésen okvetlenül jelenjenek meg. Este pedig egy külön felhívást tettek közzé. Ez így szól:

A koalíciós pártok arra kéri fel tagjai-ukat, hogy holnap, vasárnap délelőtt tíz órakor, a képviselőház ülésének elején, minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek.

A horvátok kissé türelmetlenül néznek az események elé. Ma választ kaptak sür-gönyükre *Justh Gyulától*, ki röviden azt táviratozta *Medakovics* Bogdánnak, hogy *kedd előtt lehetetlen Budapestre visszatér-nie*. A vasárnapi ülésre való tekintettel a horvát képviselők nem utaztak haza, ha-nem itt maradtak és kijelölték a holnap-i nap szónokait. Foglalkoztak a horvát tar-tománygyűlés küszöbön álló felosztásával. Ők maguk sincsenek tisztában azzal, hogy mi fog történni az első ülésen, mert a Star-csvics párt szándékairól semmi pozitív ér-tesülésük nincs. Az is csak feltevés, amit a nemzeti párt tagjainak magatartására nézve híresztelnek. A nemzeti pártiak közül egyesek beszélgettek ugyan ismételtén *Ra-kodczay* bánnal, ezek azonban csak egyéni nézetüket nyilváníthatták, a párt nevében nyilatkozni egyiknek se volt megbízása. *Sur-manovics* dr. volt osztályfőnök, a nemzeti párt egyik oszlopos tagja december tizen-egyedikére értekezletre hívta össze a nem-zeti párt tagjait. Ez értekezlet annál jelen-tőségtelesebb lesz, mivel jóformán itt fog eldőlni Horvátország politikai ügyeinek mi-kénti alakulása. Ez értekezletre meg fogják hívni a bánt is.

Kormánypárti függetlenségi részről ugy informálják *A HIR* munkatársát, hogy a kormány a holnapi ülésen még nem vé-gez az obstrukcióval. Egyszerűen azért tar-tanak ülést vasárnap is, hogy a horvát szó-nokok számát apaszszák. Az egyszakaszos általános vitájához még *tizenhat horvát szó-nok van feliralkozva*, ez aggasztja Weker-lét. A döntő fordulat csak akkor következik be, ha az általános vita befejezést nyer.

Letörrik a lázadást

A szegedi második kerület képviselője, dr. *Becsey Károly* — mint *Szegedről* táviratozzák nekünk — a következőképp nyilatkozott *A Hír* tudósítója előtt a képviselőház holnapi ülésén várható eseményekről:

— A holnapi ülés elsőrendűen fon-tos, sőt döntő lesz. *Azt hiszem, nyakát fogja szegni a többség a horvát obstruk-ciónak*. Nem árulhatom el a hadi tervet, amelyben megállapodás történt, mert a horvátok meghiusíthatnák taktikánkat. *Minden valószínűség szerint holnap le-törjük a horvát lázadást*. Többet ebben a pillanatban nem mondhatok.

E nyilatkozatból is kitűnik, hogy a kormány

és a többség parlamenti puccsot eszelt ki, hogy a vakmerő horvát garázdálkodásnak véget vessen.

Vasárnapi ülés Egy precedens

Emberemlékezet óta nem tartott ülést a képviselőház vasárnap. Csak egyszer, egyetlen egyszer: egy végtelenül szomorú eset alkalmából. Akkor, midőn a magyar nemzet boldogult nagyasszonya, Erzsébet királyasszony meghalt. Ez a nevezetes nap 1898. szeptember tizenegyedikén volt. Luccheni gyilkos töre előtte való napon, szombaton oltotta ki a királyasszony életét és másnapra ülésre hívta össze az országgyűlést Szilágyi Dezső. Mert akkor Szilágyi volt az elnök.

Erre a precedensre, erre a különleges esetre hivatkozik a kormány, mikor védelmezni akarja a vasárnapi ülést. Pedig ez csak egy rendkívüli eset volt, össze nem hasonlítható a mai helyzettel. Azon a vasárnapi ülésen, melybe most a Wekerle-kormány felénken és gyámoltalanul belekapaszkodik, Szilágyi Dezső gyönyörű szavakban parentálta el Erzsébet királynét, majd — a képviselőházi napló tanúsága szerint — így szólt:

Ez alkalommal a tisztelt Ház elé a következő előterjesztéssel járulok: Kérem, hogy fejezze ki a Ház helyeslését, hogy e rendkívüli ülést összehívjam. (Helyeslés.)

Ebből is látnivaló, hogy az a vasárnapi ülés, melyre Wekerleék hivatkoznak, Bánffy miniszterelnöksége alatt rendkívüli volt. Rendes körülmények között soha nem ülésezett a képviselőház vasárnap. De a nemzetinek csufolt kvótaemelő kormány alatt minden lehetséges.

Kifogyunk az időből...

A kormány türelmetlen és ideges. Ez azonban érthető. Sok dolga van és határidőre kell neki szállítania. S a baj éppen itt van. December harmincegyedikéig már alig választ el három rövid hét, a napok pedig gyorsan telnek. A kiegyezést okvetlenül nyélbe kell ütnie, s ez már egymagában is sziszifuszi munka. Ugyancsak ez idő alatt a kvótaemelésről szóló javaslatot is meg kell szavaztatni a parlamenttel. Ez a törvényjavaslat különben már a Ház előtt fekszik. A darabont-kormány alatt megkötött külkereskedelmi szerződések szintén becikkelyezésre várnak még ez évben. Ezt az óriási munkát lehetetlen elvégezni december harmincegyedikéig. A horvátok obstrukciója egyre folyik s a disszidens képviselők közül is többen fel fognak még szólalni. E miatt Wekerleék most azt tervezik, hogy a képviselőház szokásos karácsonyi szünetét az idén nem tartják meg. Ma híre járt, hogy az idő rövidsége miatt, a képviselőház ebben a hónapban minden vasárnap ülésezni fog, mert a kormány ez által is időt akar nyerni. Annyi bizonyos, hogy Wekerleéknek nagyon kevés reménységük lehet: ebben az esztendőben sem a kiegyezést, sem a fölemelt kvótát nem kapja meg Bécs. Bárhogyan is szeretnék ezt a mamelukok.

Polónyi Kisajátított egy béketervet

Mi nagyon jól ismerjük Polónyi Gézát és ezért semmi újat, semmi meglepőt nem mondhatunk róla. Ez a jeles firma egyik inkorrektusát a másik után követi el. Most egyszerűen magának vallott egy béketervet, amelynek igazi gazdája most jelentkezik Szabados Sándor hírlapíró személyében. Szabadosnak a horvát válság megszüntetésére van egy formulája s azt megismertette több vezető államférfiúval. Tegnapelőtt a képviselőház folyosóján utjába akadt Polónyi

Géza, aki már hallott valamit a béketervről. Bemutattatta magának Szabados és valósággal kivallatta. Mikor már mindent tudott, nagyképűen így szólt a bukott igazságügyminiszter:

— Nekem is van egy ilyesféle béketervem.

Erre elfutott Polónyi Medákovichhoz, Supilóhoz, a hovátoktól Kossuth Ferenchez, majd Wekerlehez s mindenütt úgy tüntette föl a dolgot, hogy a béketerv az övé. Pedig hát egyszerűen kisajátította. Erről különben Kossuth Ferenc azonnal meggyőződött, mert a béketervet már egy nappal Polónyival való beszélgetése előtt ismertette vele — Szabados Sándor. Délelőtt úgy járt-kelt a parlamentben Polónyi, mint aki megint meg akarja menteni a hazát. Egy újságíró előtt pedig kijelentette, hogy őt a horvát képviselők fölkérték, hogy közvetítsen egy békés megegyezést köztük és a magyar kormány között. Összeállítottam egy tervezetet — folytatta — ahhoz a horvátok hozzájárultak, de Wekerle Sándor kijelentette, hogy „még ilyen alapon se hajlandó tárgyalni.“

A tulajdonképpeni kibontakozási javaslatról Szabados Sándor a következőket mondja:

— A tervezetet a minap közöltem *Jusththal* és *Kossuththal*. A kereskedelmi miniszter ur közlél egy óráig tartó eszmecsereben vitatta meg velem javaslatom eshetőségeit. Ez az eszmecsere — bár jellege tisztára politikai — lényegében mégis csak magánbeszélgetés volt s így a magánérítkezésre kötelező diszkreció védelme alatt áll. Következésképpen arról, hogy előterjesztéscímét hogyan fogadták, nem nyilatkozhatom. A horvátok több vezetőemberének részletesen feltártam tervezetemet és abból az érdeklődésből, a melylyel akeiőmat kísérték, joggal következtethettem, hogy azt a békés megoldás alapjául hajlandók elfogadni. Hiszen, hogy javaslatom, a mely a horvát kérdést nem oldja ugyan meg, de a parlamenti helyzetet egy esapásra szanálja és a kiegyezési javaslatok elintézését biztosítja — átuszsa a mai elvadult állapotokat és további fejlődésében kétségtelenül elvezet azoknak a kontroverziáknak a megoldására is, amelyeket a „horvát kérdés“ gyűjtőfogalomban foglalnak össze. A részletekről korai lenne beszélnem, a lényegről pedig nem mondhatok egyebet, mint annyit, hogy az a horvátoktól sérelmesnek tartott nyelvi intézkedéseknek a parlamenti reform kérdésével való olyan kombinációja, a mely nem kényszeríté visszavonulásra a magyar kormányt és nem hajtana át a caudiumi igán a horvát képviselők csoportját. Egy dologról feltétlenül bizonyos vagyok és ez az, hogy a magyar és horvát nép újjongó örömmel fogadhatná a megoldásnak tölem ajánlott formáját.

Szabados kibontakozási terve, úgy tudjuk, abban áll, hogy a vasúti pragmatikát kihirdetik, de végre nem hajtják. A vitás nyelvkérdést pedig az új választási törvény alapján összeülő parlamentre bízják. Ennek ellenében a horvátok abbahagynák az obstrukciót és kereszttül engednek az egyszakaszost.

„Infámia!“

A Ház mai ülésén ismét sok baj volt a horvátokkal. *Supiló* és *Popovics* Dusán jártak elől a zenebonában. *Návay* alelnök nem engedte meg *Pop-Csicsó* István oláh képviselőnek, hogy beszédében eltérjen a tárgytól, ezért a horvátok ékteleen lármát csaptak. *Popovics* és *Supiló* gyalázkodó szavakkal illették az alelnököt, *Popovics* odakiáltotta az elnöknek, hogy: *infámia!* Ezért a Ház az alelnök előterjesztésére kimondta, hogy *Popovics*ot sürgősen a mentelmi bizottság elé utasítja és kimondta azt is, hogy a mentelmi bizottság huszonnégy óra alatt tárgyalja le az ügyet. A mentelmi bizottság *Malatinszky* György elnökle alatt még délelőtt ülést tartott, az érdemleges határozatot azonban holnapra halasztották, mert *Mazuranics* Bogoszláv, a bizottság egyetlen horvát tagja nem volt jelen az ülésen. *Popovics* mentelmi ügyét tehát vasárnap délelőtt fogják tárgyalni.

A HIR

Sofförök és rendörök

Ríbillió a Hársfa-utcában

Tizenegy rendőr és hat automobilvezető vett részt abban a parázs utcai botránnyban, amely ma este kilenc és tíz óra között a Hársfa-utcában történt. Szép sorjában állt itt hat automobil, amelyeknek gazdái: báró esetei *Herczog Péter*, *Lánczy Leó*, malomszegi *Elek Pál*, tószögi *Freund Ferenc*, *Heidelberg* Tivadar gyáros és *Szab Tivadar* földbirtokos a Royal-szállóban tartott hangversenyre mentek. Mig odabenn a diszes teremben a gyönyörű harmoniát élvezték, künn, az automobilok várakozó helyén éles diszharmoniaiba vegyült a sofförök és rendörök hirtelen támadt nézeteltérése. Rendőrségi utasításra ugyanis a Hársfa-utca baloldalán kell sorakozniok az automobiloknak, míg az 1448. számú rendörnek az a volt a véleménye, hogy a jobboldalon várakozzanak a gépek. Ily irányban föl is szólította a sofföröket, akik azonban kijelentették, hogy az ellenőr éppen tegnap figyelmeztette őket a rendre és ők ehhez alkalmazkodnak. Az 1448-as nyomatókat akarván szerezni tekintélyének, elhozta a 682. számú rendört, aki nyomban tengelyt akasztott *Kulák* Ferencel, báró *Herczog Péter* sofförjével. *Kulák* az automobilon ült, onét mondta:

— Irjanak föl beennünket, de nem megyünk el innen.

Most újabb rendőri segítség érkezett: négy polgári és öt egyenruhás legény sietett a kollégák támogatására. Az utcát ekkor már teljesen ellepte a kíváncsi tömeg. Hatalmas feleselések után nekiestek a rendörök *Kulák*nak és le akarták rántani a kocsirol. A sofför jól belekapaszkodott a gépbe s így nem bírtak vele. Bosszúból letépték a ruháját és néhány botütéssel adták tudtára, hogy a rendőrségben megvan a kellő tapintat. Mikor a hangverseny véget ért, a rendörök a Royal-szálló bejáratánál esetei *Herczog Péter* elé léptek.

— Méltóságos báró ur, mondotta az egyik, a sofförje szembeszállt velünk. Tessék kérem, meginteni.

A meglepett báró kelleetlenül felelt:

— Ha baj történt, jelentsék fel, majd helyt áll a rendőrségen. Engem hagyjanak békén.

A rendörök odébb álltak, az előkelő vendégek fölszálltak az automobilokra, a sofförök pedig — miután hazavitték gazdáikat — eljöttek *A Hír* szerkesztőségébe és elpanaszolták a rajtuk esett sérelmet.

☞ **A kis főhercegnő balesete.** *József* főherceg kis leánya, *Zsófia* főhercegnő a *Sacré Coeur* intézetben tanul. Reggelenként udvari hintón viszik a fenséges növendéket az intézetbe s nevelőnője kíséri el oda. Ma reggel félnyolc órakor indult el az udvari fogat a főhercegi palotából. Mikor az *Andrássy*-ut és az *Oktogon* sarkához ért, a *Teréz*-körutról sebes vágatással az 1406. számú egyfogatu bérkocsi, amelyet *Róth* Dániel kocsis hajtott, beléütközött az udvari hintóba. Az egyfogatu rudja bezúta az üvegablát és a szilánkok horzolták a főhercegnő arcát. A sérülés egészen jelentéktelen. Sokkal nagyobb volt a kis főhercegnő ijedsége. A vigyázatlan bérkocsis ellen megindították a kihágási eljárást.

Korányi és Fröhlich Redőnygyár B

Budapest, VI., Gyár-u. 121.

TELEFON SZÁM: 23—76.

Ajánlja többszörösen kiténtetett „HUNGÁRIA“ magy. kir. szabadalmazott és védjegyzett önműködő hydr. és pneumat. ajtócsukó, ablakszellőztető, napellenző, lakatosáru, ajtó- és ablakredőny-gyártmányait. Tessék képes árjegyzéket kérni!

A HIR

Betörők mindenfelé

Hajsza az utcán

Egész sereg betörővel akadt ma fáradtságos dolga a rendőrségnek, amely egy jól szervezett bandának tagjait el is fogta. Ezek a jómódúak Grosz Henrik szörmeáru-kereskedőnél jártak a múlt éjszaka. A boltajtót álkulccsal kinyitották s már aszákmannyukkal együtt távozóban voltak, amikor Grosz meghallotta a zajt s átsietett a boltba. A tolvajok futásnak eredtek. A kereskedő utánuk. Követték őt a házbeliék, akikhez nem-sokára egy rendőr s egy ismeretlen ifju csatlakozott. Az utóbbi kiabált a legdühösebben:

— Fogják meg őket!

A tolvajok futás közben több drága szörmeadarabot elejtettek s ezt az ifju mind fölszedte.

— Jó lesz majd bünjelnek! — mondta fontoskodó arccal.

A betörők aztán fölugrottak egy bérkocsira, amely a közelben állott s az üldöző idegen oda is követte őket. De mégis csak elfogták őket. A főkapitányságon pedig bevallottak mindent. A bünszövegetek tagjai voltak: Kovács József rovtó multu napszámós, Lebel Karolin takarítónő és Lebel Hermanné, született Reich Teréz napszámós. Vezetőjük Janovics Antal huszonhat éves kádársegéd volt, akit sokszor megbüntettek már s hat esztendőnél többet töltött az ország különböző börtöneiben. A gonosztevők tanyája a budai Árbocz-utca 4. száma alatt volt s a lopott árukat ott rejtették el. Mindig Lebel Karolin takarítónő kutatta ki, hogy a gazda mikor nincs otthon a lakásban, ahol garázdálkodni akartak. A házbeliéket több alkalommal meg is hívta egy mozgóképes színházba. hogy a betörők azalatt zavartalanul dolgozhassanak. Ilyen módon fosztották ki legutóbb Melich Mária lakását, a Niedermayer-utca 15. száma alatt.

Veszedelemes alakok jártak tegnap este Geiger Gyula fűszerüzletében is, a Mária Terézia-tér 18. száma alatt. A kereskedő azonban idejekorán észrevette a bolt mögött levő lakásból, hogy idegenek járnak az üzletben. Geiger lármát csapott, mire az egyik hűnös elmenekült, de a másikat lefogták. A főkapitányságon kiderült, hogy az illető Szabó Gyula, többször büntetett tolvaj. A társa Horváth Gyula, szintén notórius alak.

Betöréses lopás történt az Országos Kaszinó palotájában is. A Müller-féle vendéglő alkalmazottai az ötödik emeleten laknak. Bauer Mátyás főpincér s a helyettese Radetzky Rezső ma reggel, amikor lakásukba fölmentek, az ajtót nyitva találták s összes ékszereik hiányoztak. A tolvajoknak nyoma sincs.

☞ **A karácsony előtti vasárnap.** A Magántisztviselők Országos Szövetsége távirati fölterjesztésben köszönte ma meg Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszternek azt az intézkedését, hogy a karácsony előtti vasárnapi munkaszünetet nem függesztette föl. A fölterjesztés többek közt azt mondja, hogy az ünnepek előtt két teljes hét-köznapi van a bevásárlásokra. Nem igaz, hogy a munkásság kívánja a munkaszünet felfüggesztését, mint ahogy ezt némelyek állítják. A magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak bőségesen rászolgálnak az amugy is minduntalan megcsontított, szűkre szabott pihenőre. Kérik a minisztert, hogy az új év előtti vasárnapi munkaszünetet se függeszse föl. A Magántisztviselők Szövetsége fölkerlte a testvéregyesületeket, hogy hasonló értelemben járjanak el. Sándor Pál képviselő ma a képviselőház szerdai ülésére interpellációt jegyzett be, amelyben kérdést intéz Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszterhez, hogy a december huszonkettedikén felfüggeszti-e a munkaszünetet?

☞ **Csávolszky vádol.** Egy röpirat jelent meg ma Csávolszky Lajosnak, a függetlenségi párt egykori tagjának tollából. A címe *Hitehagyottak*. A tartalma maró, éles kritika a függetlenségi párt végzetes politikája felett. Kemény igazságok, amiket Csávolszky a negyvennyolcasokról és Kossuthról mond. A sok igaz és keserű szemrehányás közül, amivel a röpirat Kossuth Ferencet illeti, hadd álljon itt egy kis szemelvény:

A magyar nemzet kezéből ki nem csavartatta a függetlenségi zászlót senki, csak Kossuth Ferenc. Egy Kossuthnak kellett jönni, hogy mindazt halomra döntse, amit a másik Kossuth hosszú számkivetése idejében épített. Azt a fényt, diadóságot, azt a világra szóló nimbuszt, amit Kossuth Lajos egy hosszú élet rettenetes szenvedéseivel, fényes jellemének tisztaságával és az állami függetlenséghez való rendíthetetlen ragaszkodásával e névnek szerzett, most fia, Kossuth Ferenc, ennek a fénynek, diadóságnak és nimbusznak segítségével tőri össze apja minden ideálját. Mily rettenetes végzet. Az apa minden szent törekvésének a fiában találja fel legveszedelmesebb árulóját.

Ezek a súlyos vádak vonulnak végig az egész füzetben. A gyalázatos kiegyezés, a közös vámterület, a felemelt kvóta és az összes hatvanhetes csapások mind a függetlenségi mamelukpárt elvtagadása miatt szakadnak most újra erre a boldogtalan országra. És hiába irat majd Kossuth Ferenc ismét egy védőiratot a kiegyezés és a maga védelmére, az országban nem fog akadni senki sem, aki helyeselné a nemzetrontó politikát.

☞ **Vizváry Gyula kitüntetése.** A király, mint a félhivatalos *Magyar Tudósító* értesül, Vizváry Gyulának, a Nemzeti Színház művészenek, a *Ferenc József-rend lovagkeresztjét* adományozta.

☞ **Elfogták a sikkasztó fut.** Megirtuk, hogy Róth Miksa hetvenezer koronával károsította meg az édesapját, aki nagydobolyai kereskedő és aztán megszökött. Amerikába készült, hogy csatlakozzék barátaihoz, a zombori Herzog-cég szintén sikkasztó tagjaihoz. A budapesti főkapitányság ma délután a bécsi rendőrigazgató-ságtól táviratot kapott, amely szerint a megtevédt fiatalbembert *Bécsben* kinyomozták és letartóztatták.

☞ **Napközi otthon iskolás gyermekek részére.** A hetedik kerületi napközi otthon az idén újra folytatja áldásos működését a Wesselenyi-utcai iskola épületében, ahol a szegénysorsu iskolai gyermekek ingyen ebédet is kapnak. A napközi otthonot december tizedikén nyitja meg a hetedik kerületi iskolaszék.

☞ **Negyvenezer magyar könyv.** Két hónap előtt egy szürke könyv jelent meg a könyvkereskedések és trafikok polcain: *Fényes László* nak „*A társadalom és a nemi kérdés*”-ről írott vaskos füzet. Ez a kis könyv három hónap alatt huszezer példányban fogyott el. Dr. Karsch-Haack Frigyes, a berlini egyetem professzora, aki e kérdérről egy tizenkétkötetes munkának publikálását kezdte meg, azt írta a munkáról: „Mondhatom, hogy alig érdekelt még ugy munka, mint Fényes László könyve. Sajnálom, hogy eredetiben nem tudtam olvasni, csupán fordításban. Nem szólok itt Fényes ur alapos szakismeretéről, vagy látóköréről, hanem főleg annak szokatlanul mély bepillantási képességéről, amely a kérdésbe minden oldalról behatol s arról a nagy ember-szeretetről, amely sorain végigömlik. „*A társadalom és a nemi kérdés*” második huszezer példányban ma jelent meg és minden dohánytözsdeben és könyvkereskedésben kapható, ára a héttves kötetnek rendkívül olcsó: 80 fillér.

☞ **A bujkáló bűnös.** Ezzel a címmel közölt hírünkre vonatkozólag ma annak a közlésére kértek föl bennünket, hogy Geiszt Sándor nyugalmazott tisztviselő korrekt férfiú s nem azonos Geiszt D. Sándorral, az ügy szereplőjével. Az előbbi személyesen is megjelent szerkesztőségünkben, ami kétségelenné teszi, hogy nincs letartóztatva.

☞ **A tanítók Apponyinál.** Ma délben az Állami Tanítók Országos Egyesületének küldöttsége járt Apponyi Albert gróf közoktatásügyi miniszternél. Az egyesület nemrégiben disztag-jává választotta a minisztert s az erről szóló oklevelet ma nyújtották át neki. A tanítók nevében Havas Pál üdvözölte Apponyit, aki hosszabb beszédben válaszolt. Hangoztatta, hogy a tanítók vállára nehezedő újabb föladatakkal együtt a tanítók anyagi helyzetének javítására is módot fog találni a kormány. A küldöttség a miniszter választát éljenzéssel fogadta.

☞ **A csanádi püspök halála.** *Dessouffy* Sándor csanádi püspök holttestét ma reggel hozták Temesvárra, ahol azt nagy gyászompával fogadták. A püspök temetése hétfőn délelőtt lesz, a szertartást *Németh József* püspök végzi.

☞ **Főispán és bérkocsis.** Egy könyvomatostilusu kormánypárti estilap ma azzal gyöttri magát, hogy lecáfolja *A HIR* nagykárolyi tudósítását arról a szegényletes esetről, amelynek Falussy Árpád szatmármegyei főispán a hőse. Megirtuk, hogy a méltóságos ur véresre verté Nagy József bérkocsist, aki nem hajtott elég gyorsan. A főispánt mentetőgő cáfolómű szerint nem Falussy Árpád, hanem a fuvaros volt brutális. A kocsi ugyanis elakadt és a kocsis ütni kezdte lovait, mire a főispán „botja végével megbökte”, mert nem tudta nézni az állatkinzást. Oh, oh, milyen melegen érző szív a méltóságos ur szíve! A bérkocsis vérző sebei természetesen szintén „kiszinezett rágalmak.” Ha szegény Nagy József bérkocsisnak az efféle cáfolatoktól meggyógyulnának a sebei, mi is megadnánk magunkat a tiszteletreméltóan öreg esti pápaszemnek.

☞ **Szterényi Brassóban.** *A HIR*-nek jelentik Brassóbol, hogy Szterényi József államtitkár ott időzése alkalmából több gyárat megtekintett és a városban több látogatást tett. Déliben az államtitkár tiszteletére díszbéd volt. Délután küldöttségeket fogadott, majd a délutáni gyorsvonattal Budapestre utazott.

— **Komura gróf Budapesten.** Komura gróf londoni japán nagykövet ma déliben kíséretével Budapestre érkezett. A nagykövet az orosz-japán háboru alatt Japán külügyminisztere volt és országának első delegátusként vett részt a portsmouthi békekonferencián.

☞ **Egy mérnök bűne.** Reiss Gyula huszonnyolc esztendőgő gépészmérnök ellen a budapesti rendőrség átiratára a törvényszéki vizsgálóbíró ma elfogató parancsot adott ki. A mérnök száz-koronás váltót hamisított apjának, Reiss Bertalannak a nevére. Kont Gyula ügynök értékesítette a váltót s a mérnök eltűnt a pénzzel.

☞ **A Közbiztonság** című rendőri lap holnapi számának élén a belügyminiszternek ezt a körrendeletét közli: „Hivatali elődóm 1902. augusztusában kelt rendeletével a *Rendőri Lapok* at törvényhatóságok figyelmébe ajánlotta. Tekintettel arra, hogy ezen szaklap — mely időközben *Közbiztonság* címet vett föl — az azóta eltelt idő alatt is ugy a rendőri működés minden ágára kiterjeszkedő kérdéseket szakszerűleg tárgyalta, mind pedig a kapcsolatos ismeretágakról is állandóan oktató irányu közleményeket hoz, a lapot a további pártolásra érdemesnek találom. Gróf *Andrássy* Gyula s. k.

☞ **Az új vásárpénztár.** A városházán most sürgősen hozzáfogtak a városi vásárpénztár megalakításához, hogy az intézményt december 19-ikéig életbe léptethessék. *Melly* Béla tanácsos megálapodott *Demkó* Dezsővel a vállalat vezetése dolgában. Megnyitották újra az aláírást s december 12-ig lehet jegyezni a főváros középponti pénztáránál. A vásártéren a vágóhídi igazgatóság jelentése szerint nagy megnyugvással fogadták a miniszter döntését. Ez természetes is, mert a mostani vásárpénztár fölmondta már valamennyi mészárosnak a hitelt s a mészárosok a legnagyobb aggodalommal várják, hogy mi lesz velük. A városi vásárpénztár alakuló közgyűlését valószínűleg december 15-én tartják meg.

Egy sikkasztó kalandja. A nezsideri járás főszolgabírája táviratban kérte a budapesti főkapitányságot, hogy tartóztassa le Györgyevics Vilmos szolgabírói napidíjast, aki sikkasztásokat követett el s valószínűleg Budapesten rejtezik. A detektívek ki is nyomozták és bekísérték ma este a főkapitányságra. A napidíjas elmondta, hogy 1901 augusztusa óta dolgozott az említett hivatalban. Öt esztendeje megbízták, hogy a járás területén levő helységekben az állami és községi adóhátralékok után való zálogolást végezze. Szeptember elején *Bánfalun*, a zálogoló-eljárás alkalmával fölvetett 198 koronát *Tell Mihály* vendéglőstől. A szomszédos községbe menet azonban elvesztette a pénzt. A főszolgabírónak nem tett jelentést, mert azt remélte, hogy valahonnan pótolhatja. Másik három községben is fölvetett összegeket, de nem fizette be, hanem a zsebében tartotta s utóbb visszaadta a feleknek. Állítása szerint semmi mást nem követett el s a főnöke csak e szabálytalanságok miatt bocsátotta el. Azóta sokfelé kalandozott. Járt Triesztben, Grácban s most azért jött a fővárosba, hogy állást keressen. A rendőrség letartóztatta s telegrafált a főszolgabírónak.

A polgármester a Sas-körben. A Sas-kör mai esti összejövetelén váratlanul megjelent *Bárczy István dr.*, a főváros polgármestere. *Bárczy István dr.* hosszabb beszédet mondott. Együttal kifejtette legközelebbi terveit, amelyeket várospolitikai programjában maga elő tűzött.

Bojkottált plébános. Rózsahegyéről jelentik: *Szmizsár Bertalan* lucskii plébános valóságos mártírja hazafias érzületének. Több mint egy év óta tart már a bojkott, melyet a lakosság ellene kimondott és melynek sajnálatos következményeiről a napokban kimerítő jelentést küldött a székesi püspöknek. A plébános elődjét épp pánszláv agitációja miatt helyezték át egy másik faluba, ahol a nemzetiségi izgatásnak semmi talaja nincs. Annak utódja, *Szmizsár plébános* a községben megjelent, nemcsak, hogy *telleg bántalmazták*, hanem azóta nincs egy nyugodt perce. A nép nem jár a templomba, sem temetésnél, sem esküvőnél, vagy keresztelésnél a pap segédletét nem veszi igénybe. A plébános mindent megtesz, hogy a népet az egyháznak ismét megnyerje, de sikertelenül. Nemcsak belföldi, de csehországi izgatók is járnak a vidéken. A nyáron egy prágai újságíró tartóztattak le, aki még az iskolás gyermekek közt is izgatott a magyarság ellen. A nép most is a templom helyett a temetőbe jár imádkozni.

Házasság. *Weisz Lipót* budapesti kereskedő vasárnap délután tartja esküvőjét a rombachutcai templomban *Donáth Irmával*, *Donáth Izidor* brünni kereskedő leányával.

A székely vasut megnyitása. *A Hir* jelentette, hogy nagy ünnepek között nyitották meg a székely vasutaknak Mádéfalvától Gyergyószentmiklósig kiépült vonalát. A vasutat *Pallós Ármán*, az ismert vasutépítő vállalkozó építette, akit a jelen volt szakértő kapacitások tüdőzölésekkel halmoztak el. Maga *Szterényi József* államtitkár és a társaságában levő államvasuti igazgatók ismételtelen teljes megelégedésüknek adtak kifejezést a vasut szolid, gondos, kifogástalan kiviteléért. Főként azt emlegették nagy elismeréssel, hogy a székely népnek életérdekeit alkotó vasutat a vállalkozó hét hónappal a szerződés lejártá előtt átadta rendeltetésének.

Betegápolók a kormánynál. A betegápolók és ápolónők negyven tagu küldöttsége járt ma a belügyminisztériumban. A küldöttséget *Beszterédy* államtitkár fogadta, akinek a deputáció vezetője egy memorandumot adott át. Ebben arra kéri a belügyminiszter, engedje meg, hogy kilépjenek a régi egyesületből, mert ott botránys viszonyok uralkodnak és belépessenek a betegápolók és ápolónők állásukhoz vezető egyesületébe.

Halálozás. Nagyrápoldi *Györgyi Gyula* titkos tanácsos, a közös számvevőszek volt osztályfőnöke, december ötödikén hosszas betegség után Meránban hetvennyolc éves korában meghalt.

FERENC JÓZSEF
KESERUVIZ *paratlan*
HÁSHAJTÓSZER

HA FÁJ A FEJE,

Ne tétováz-zék, hanem használjon azonnal **Beretvás-féle MIGRAIN** pasztillát,

mely 5 perc alatt mindenféle természetű ideges fejfájást, még ha krónikus is, megszüntet!

Felülmúl minden eddigi ismert szert. Hatasos bámulatos, még a leghevesebb fejfájásnál is.

Főraktár: **Beretvás Tamás** gyógyszerész, Kispeszt, Rákóczi-utca 6.

Minden gyógyszerárban és drogeriában kapható ingyen postai számlára 3 doboz rendelténi.

Aalberg Ida és egy direktor vagyis a finn-magyar barátkozás

Ezt megelőzi: **Zacconi Ermete és egy direktor**
vagyis az olasz-magyar barátkozás

Botrány igen sok fel- és levonásban

Színhely: Budapest, Magyar Színház
Idő: napjaink

Aalberg Idának, a világhírű finn művésznőnek a nevét az utóbbi napokban kinosan emlegették Budapesten, mert állandóan üres házak előtt játszott a Magyar Színházban, ahová *Beöthy igazgató* nagylelkűsége hozta, aki tudvalevően kurtánfursán szokott elbánni az idegenből hozzánszakadt művészberekkel. A *Beöthy* üres színháza és a direktor híres szigora aztán *botránnyá* dagasztotta *Aalberg Ida* vendéglátását, amely a *Beöthy* kulisszái mögött nem ritka ugyan, de példátlan azzal a művésznővel szemben, aki a viszonyok ismerete nélkül egy súlyos szerződés kötelezettségét vállalta magára. Az ügy érdeméről maga a művésznő nyilatkozott *A Hir* munkatársa előtt, prologusát pedig az alábbiakban adjuk át a nyilvánosságának:

Első felvonás, sőt levonás

Ebben a szenzációs történetben, a mely napjainkban, részint az olasz-magyar barátkozás napjaiban, részint a finn-magyar barátkozás dícső napjaiban játszódik le itt helyben, három főszereplő van: *Zacconi Ermete* olasz színművész, *Uexküll-Ghyllenband* báróné, született *Aalberg Ida* finn színművésznő és *Beöthy László* magyar színházigazgató, a Magyar Színház igazgatója.

Néhány héttel ezelőtti történet, hogy *Zacconi* Budapestre jött, világhírű színművészetét a magyar szemek előtt csillogtatni. *Zacconi* a Magyar Színházban lépett föl, miután *Beöthy* Lászlóval szerződést kötött, a melynek értelmében *Beöthy* neki esténként kétezer koronát fizet a fellépésért. A többi bevétel *Beöthyé* — lett volna, ha egyáltalán lett volna bevétel. Az összes *Zacconi*-estekre rendkívül kevesen jelentek meg a színházban. *Beöthy* igazgató, aki esakugyan nagyon rossz üzletet csinált *Zacconi* szerződésével, az első előadás után szomorúan panaszkodott *Zacconi* előtt, hogy egy vagyont fizet rá a dologra, mire a derék olaszban felébredt a méltányosság és a kikötött összeg felét, ezer koronát elengedte minden esti fellépésért a kétezerből. *Beöthy* megköszönte a *Zacconi* méltányosságát és a dolog a lovagiasság és a szív szabályai szerint el volt intézve.

Második levonás

Zacconi Ermete távozása után, pár héttel ezelőtti *Beöthy László* Szentpétervárról, *Uexküll-Ghyllenband* báróné, született *Aalberg Ida* finn színésznőtől levelet kapott, a melyben a művésznő, tekintettel a helsingforsi diákünnepen tapasztalt meleg finn-magyar barátságára, hajlandónak nyilatkozott a budapesti Magyar Színházban három estén át fellépni a társulatával. *Beöthy* erre az ajánlatra azt válaszolta, hogy szívesen fogadja *Aalberg Ida* vendégszereplését, de, bár a művésznő a finn-magyar barátságból kifolyólag nagy erkölcsi és anyagi sikert vár, ő fél a rizikótól és csak úgy megy bele a dologba, ha a báróné béreveszi tőle a színházat esti 2000 koronáért. Szóval ugyanannyiért, a meennyit *Beöthy* nek kellett volna fizetnie *Zacconi* nak.

Ezen az alapon aztán létre is jött a szerződés *Aalberg Ida* és *Beöthy* között. *Aalberg Ida* a szerződésben kötelezte magát, hogy esténként

kétezer koronát fizet a Magyar Színháznak, szóval, három estén át 6000 koronát. Még mindig marad nekem elég, gondolta a művésznő, hiszen a finnek és magyarok úgy szeretik egymást.

A finnek és a magyarok tényleg rendkívül szeretik egymást, különösen a magyarok a finneket, de azért a Magyar Színház az *Aalberg Ida* fellépésének estéin épp oly üres volt, mint a *Zacconi* estéin, sőt talán még üresebb, bár a magyarok közelebbi rokonságban vannak a finnekkel, mint az olaszokkal. Az első két estén a páholyokban és a földszinten csak két-három ember lézengett, mindössze a karzatok voltak megtelve diákokkal, akik a finn-magyar barátságot képviselik nálunk és ennek értelmében az előadás után a karzatról finül énekeltek *Aalberg* fülébe. A finn művésznő meg volt hatva, azt kiáltotta: „*Keszénem, keszenem!*” — de ezzel nem nagyon volt kint a vízből. A harmadik estén már a diákok sem voltak jelen. Szegény *Aalberg Ida*, aki csufosan csalódott a finn-magyar barátságban, rettenetesen ráfizetett a dologra. A három estén át összesen hatszáz korona bevétel volt, ezzel szemben hatezer koronát kellett a színházért fizetnie, tehát már eddig naponként 1800 korona volt a vesztesége. Azonkívül az ideutazás, a podgyászok fuvarja, a társulatnak itteni ellátása — mind kárbavesztett költség volt. A harmadik este után következett a *Zacconi*-esete, éppen megfordítva, finn színre alkalmazva. *Aalberg Ida* hivatkozott az üres házakra, arra a vagyonra, amit ráfizetett a budapesti kirándulásra és *Beöthy* méltányosságára appellált, hogy engedjen a bérösszegeből.

Nincs több levonás!

Beöthy László, aki megragadhatta volna az alkalmat, hogy *Aalberg Idának* fizesse vissza azt a méltányosságot, amit vele szemben *Zacconi* gyakorolt, nem sietett megragadni ezt az alkalmat, sőt, szigorúan kérte a pénzt. Kijelentette, hogy ha nincs pénz, zálogul magánál tartja az összes podgyászt. A báróné kétségbeesetten táviratozott pénzüért a férjének, de *Uexküll-Ghyllenband* nem küldött pénzt. Neki, ugy látszik, elég volt a finn-magyar barátkozásból.

Látogatás Aalberg Idánál

Elmondja a botránnyt

A szegény, peches finn művésznő, akit balsorsa a Magyar Színházba vezetett, ugyanugy appellált *Beöthy* nagylelkűségére, méltányosságára, mint *Beöthy* nem is olyan régen a *Zacconi* éra, de nem volt kegyelem. *Beöthy* könyörtelenül követelte a szerződésben kikötött kétezer koronát a harmadik néptelen estéért is. Ügyvéddel, pörrel fenyegetődött és a koffereket szigorú zár alatt tartotta... Ezt a bonyodalmat, az egész botránny lefolyását különben sokkal közvetlenebbül elmondja a közönségnek maga *Aalberg Ida*, akit *A Hir* tudósítója ma fölkeresett a Royal-szállóban, a melynek 104. számú elsőemeleti szobájában lakik a báróné. *Aalberg Ida* a közte és *Beöthy* László közt lefolyt kellemetlen, csuf hadjáratot így mondta el munkatársunknak:

— Borzasztó kellemetlen az a kaland, amelyen itt Budapesten most átestem. Tegnap még kisirt szemekkel látott volna, ma már csak boszankodom az egészen, az odavesztett drága pénzen és kivált azon

a módon, ahogy velem a Magyar Színház igazgatója elbánt. Három estére szerződtem a Böci (így ejti ki Aalberg a Beöthy nevét) a színházhoz. A szerződést, amelyet különben csak ma láttam először, Vikár Béla ur fogalmazta, akiről azt mondták, hogy kiváló ember. A szerződésben tudtommal az van, hogy én kétezer koronát fizetek esténként a Magyar Színháznak, amely ezzel szemben elvégzi az adminisztratív teendőket, a lapokban és a plakátokon élénk reklámot csinál a társulatomnak jóelőre. Viszont nem tudtam a szerződésnek más pontjairól, amelyeket csak ma hallottam, nem kis megdöbbenésemre. Első este, hisz önök tudják, üres ház előtt játszottam. Csak a derék, kedves magyar diákok voltak ott szép számmal, akik igazán boldoggá tettek, ők felejtethetnek előttem... No és a második este ugyanígy volt és a harmadik este nemkülönben. Nem is érdemes beszélni arról az összegről, amit a három estén bevettem. A két első este után minden zokszó nélkül lefizettem a kétezer koronát Beöthynek, csak a harmadik üres ház után borított el a szégyen és az elkeseredés és nem fizettem azonnal a harmadik estéért Beöthynek s megmondtam neki, hogy nem tett eleget a szerződés ama részének, amelyben ő magát a reklamirozásra kötelezi. Beöthy nagyon szigorú lett, hangosan követelte a kétezer koronát, azonnal ügyvédet és pört emlegetett és kijelentette, hogy amíg nem fizetek, nem adja ki a podgyászainkat, amelyek a Magyar Színházban vannak.

A finn művészet és a finn kofferek

— Nem adja ki a koffereket? gondoltam, hát hogy mer ez a magyar direktor így beszélni, így eljárni velem szemben? Egy pincérrel, egy cseléddel beszélnek így. Iszonyuan bántott a dolog, elvégre van egy kis multam, van nevem, egy ország emlegetett színésznője vagyok, nem éppen utolsó nőszemély. Nem gondoltam soha, hogy Pesten így fognak velem kofferezni és épp Magyarországon, ahova annyi szeretettel jöttem.

A titokzatos szerződés

— Különben is, a szerződésbe az én tudtom nélkül vették bele azt a pontot, amelyre Beöthy hivatkozott. Nem tudtam arról, hogy Beöthy azt íratta a szerződésbe, hogy joga van a podgyászainkat visszatartani nem fizetés esetén. Így történt, hogy a társulatom tagjai tegnap nem bírtak tiszta fehérenemű fölcenni, Beöthy emberei zordonan elkergették őket a ládáiktól. Benne vannak a kofferekben az én összes ruháim is és mindenféle szinpadai öltözékeink. Ma aztán elkeseredetten kértem a szerződést, amelyet eddig meg sem mutattak nekem. Szinyeyi József tanár ur felesége, aki finn nő, volt szíves nekem lefordítani az irást, így hallottam csak, mik vannak a papíron. Ma aztán megjelent nálam a Beöthy ügyvédje, dr. Marlon Sándor és egyuttal egy törvényszéki idézést is kaptam. December tizenharmadikára idéznek meg. Tehát Beöthy, bár nem mondtam, hogy nem akarok fizetni, azonnal ügyvéd kezébe adta a dolgot és rögtön be is pörölt, a finn-magyar barátság jegyében. Nagyon meggyült fejem fölött a zimankó, szabadulni akartam már Beöthytől, az ügyvédtől, a pörtől, az egész peches és kellemetlen dologtól, ma délután három óraker hát dr. Marlon kezébe lefizettem az utolsó krajcárig mindent. Erre azt az ígéretet nyertem, hogy a podgyászaink egy félóra múlva itt lesznek. Eltelt a félóra és tizenhat félóra még azóta és a koffereink még mindig nincsenek a birtokunkban. Nem tudom, mit akarnak, mért nem küldik, én várom, érintkezni nem akarok többet velük. Nagyon kínos, fájdalmas az egész dolog, az egész kirándulásom, amelytől sikert vártam és nem ilyen dolgokat.

„Szeretem önöket, magyarokat!”

— Azért nem távozom Budapestről kedvezőtlen impressziókkal, szeretem ezt a népet, amelynek a fiataljai, a diákok a vállukon, éljenezve hoztak haza a Royalba. Milyen szép, derék, okos homloku, temperamentumos, lelkes fiúk! Sirva fakadtam, amint végignézttem rajtuk... Mennyi tehetség, mennyi zseni lehet önök között, akik ismeretlenek a nagyvilág előtt, akik elkeserednek a reménytelen, szűk határok között. Önök épp oly szegények, tehetségesek és szerencsétlenek, mint mi finnek. Nagyon szeretem a magyarokat. Igazán sajnálom, hogy itthagynom az országukat. Kedden utazunk. Terveztem ugyan egy vidéki körutat is, de ettől most már elment a kedvem, hanem később, talán jövőre eljövök ismét és bejárom a legszebb darabokkal a nagyobb városaikat.

Ami a magyarokról mondott, őszinte és fájdalmas hévvel mondotta a báróné, aki már nem fiatal, de érdekes, finom, szenvedő arcú, szép aszsony. Mielőtt és rajongás volt a hangjában és a nézésében, már elfelejtette az egész csuf, szégyenletes affért, mint ha nem is ebben az ügyben látogattam volna meg, hanem hogy egy szomorú, idegen városban, egy rendetlen hotelszobában sirva társalogjunk kicsiny nemzet szerencsétlenségéről...

Őszi színek. Minden évszaknak megvan a maga költészete, de a poéták, festőművészek előszeretettel foglalkoznak a tavasszal, az újjjébredés évszakával és az ősszel, midőn minden az elmulást juttatja eszünkbe. Szinyei Merse Pál Őszi színek című gyönyörű festményén a legpompásabb színekben tárja elénk a hervadás minden báját. Szinte esemény-számba megy, hogy e szingazdag képnek milyen meglepően hű reprodukcióját adta most ki a Könyves Kálmán magyar műkiadó-társaság. Az eredeti festmény minden árnyalata, minden finomsága oly megkapóan érvényesül a műlapon, hogy magukat a festőművészeket is csalódásba ejtette a bemutatott példány, mely azáltal is, hogy majdnem oly nagy, mint az eredeti, teljesen az eredeti festmény benyomását kelti. A műlap, mely díszes aranykeretben kitűnően érvényesül, 74 cm. magas és 57 cm. széles és 56 koronáért rendelhető meg 3 koronás részletfizetésre is ugy a Könyves Kálmán magyar műkiadó-társaságnál Budapest (Nagymező-utca 37-39.), mint minden más hazai műkereskedőnél.

A lesóványodást

meggátolja, a testet, a gyermek husát egészségessé, erőssé fejleszti a SCOTT-féle Emulsió. Ez a szer a legjobb gyógyító- és erősítő táplálék gyermekek részére, és az Ön gyermekét is meggyógyítja, mint ahogy

sok ezer gyermek meggyógyult

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer véglegjéjét — a halászt — kérjük ügyfelembé venni.

e szer használata által. A gyermekeknek életkedvet kölcsönöz. Ha betegeskedik a gyermek, úgy azonnal adjanak neki SCOTT-féle Emulsiót.

Minden üvegben egyenlő finom, hatásos alkotórészekből összeállított SCOTT-Emulsió van, mindig egyenlő, a tudományos világ előtt elismert adagokban.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fill. Kapható minden gyógytárban.

Vesszőparipa-Liliomtejszappan

BERGMANN és TÁRSA Dresden és Tetschen a.E. a jelenben és marad a jövőben, a naponta beérkező elismerő sorok szerint, a leghatásosabb valameny gyögyoszappan közt, szeplő ellen, ugyazintan egy hájos, vaha arabór és egy rózsás arc megtartására. Kapható drája 80 filléért valameny gyögyoszertárban, drogeriában, illatszert-, szappan- és borbélyüzletben.

A főmérnök tragédiája

Dollinger Lajos nyugalmazott vasuti főmérnök Debreczenben szívenlőtte magát. Idegbaja kergette a halálba

— A HIR tudósítójának telefonjelentése. —

Debreczen, december 7.

Debreczenben ma délután szívenlőtte magát egy köztisztviselőben álló, öreg tisztviselő: Dollinger Lajos nyugalmazott államvasuti főmérnök. A golyó kitűnően talált: a hatvan esztendő ember átlót szívvel terült el a földön. A lövés megölte. A hozzátartozói csak későn találtak rá. Felesége, gyermekei távol voltak hazulról, vendégségben, az öreg főmérnök rosszulról panaszkodott és otthon töltötte el a délutánt. Ideges volt a szerencsétlen ember. A túlfeszített munka, a nagy hivatali elfoglaltság megfertőzte a szervezetét, ezért kellett nemrég otthagynia az íróasztalt ahol nagy szorgalommal robotolt négy évtizeden keresztül. Az orvosok küldték el, hogy enyhülést keressen a esőndes penzióban. Az idegbaj azonban annyira kifejlődött, hogy nem hagyott neki többé nyugtot. Olykor megrázó rohamai voltak. Ilyenkor nem lehetett a közelében tartózkodni. Mára is egy ilyen sötét, szomorú napra virradt. A családja otthonhagyta, hogy kipihenje magát, de ő a magányt arra használta, hogy szabaduljon a kínzó szenvedéstől. Egy pillanatra elhomályosodott az elméje: revolverhez nyúlt és önkivületi állapotában agyonlőtte magát. Szerencsétlen hozzátartozói halottat találtak, mikor hazaérkeztek. Az ebédli padlóján vértöcsében fekvő Dollinger Lajos. A gyilkos szerzőt ott hevert mellette. Megérkezett a hatóság is az orrossal, de ennek már nem volt dolga. Nyomban a helyszínén megállapították, hogy a főmérnök maga kereste a halált. Hétfőn temetik el. A kartársak őszinte fájdalma kíséri sirjába.

Rum és likörök

készítése házilag!!

100%-200% megtakarítás!

fillér **80** fillér

egy adag koncentrált jamaika rum kivonatot, vagy az alább felsorolt likörkivonatok bármelyike, melyek segítségével 1 liter igen finom rumot, vagy 2 liter 3 liter igen finom likört készíthetünk. Használati utasítás minden üvegre. — Allasch, Amette, Benedictiner, Chartreuse, Császárkörte, Czaracso, Csereznyelikör, Diólikör, Fodormenta, Kakao, Kávé (Crème de Mokka), Köményes, Meggylikör, Marasquinó, Rosztopsin, Vanília, Waldmeister, Őszi és sárga barack stb. Conc. jamaika rum-kivonatot és Cognackivonatot

1 kor. beküldés ellenében bérmentve küldök egy adag bármilyen likör vagy rumkivonatot próbára. Pórártár:

Majthényi Béla

arany kereszt drogeria és illatszertár
Budapest, IX. ker., Vámház-körút 15.

Steckenpferd-Bay-Rum.

Bergmann és Tsa Drezdában és Tetschen a.E. Amely kitűnő szer fejkörpa ellen, valamint a haj idő előtti eszülése és hajhullás ellen. E szer elősegíti a hajnövekedést és igen erős szer a reumatikus fájdalmak ellen. 2 és 4 koronás üvegekben kapható a gyögytárakban, drogeriákban, illatszertkereskedésekben és borbélyüzletben.

TÁVIRAT TELEFON

Agyonverte a vetélytársát

Déva, december 7.

Vassion Péter malomvízi gazda már régebben látta, hogy Muntján Juon az ő felesége körül legyekedik. Tegnap megleszte őket és a feleségétől távozó vetélytársát az utcán *fejcsécsepással agyonverte* és a szó szoros értelmében darabokra vágta. Azután önként jelentkezett a csendőrségnél.

Gyilkosság az örökség miatt

Leszurta az öccsét

Déva, december 7.

Turesán Péter kőaljaohaji lakos vagyonát két fia között osztotta meg. A vagyon nagyobb részét fiatalabb fiára hagyományozta, amiért bátyja állandóan nehezelt öccsére. Tegnap az utcán szóváltás támadt a két testvér között, miközben az *idősebb testvér leszurta öccsét*. A gyilkost *letartóztatták*.

Dühöng a sirokkó

Szétzuzott egy hajót

Fiume, december 7.

Tegnap este óriási vihar tört ki, amely körülbelül tíz óra tájban érte el erejének legnagyobb fokát. A Teodor nevű vitorlást az erős szélroham nekisodorta a *Mária-Terézia* hullámátnak és *szétzuzta a sziklákon*. A vitorlás két vagonnyi rakományával elsüllyedt és a személyzetnek, mely öt főből állott, csak nagynehezen sikerült menekülni. A sirokkó ma is tart, szélvész, nélkül, erős esővel.

Sziklaomlás

Megrongált vasuti pálya

Fiume, december 7.

Ma délelőtt tizenegy óra után *Kulpabrod* állomás közelében sziklaomlás történt, mely eltorlaszolta a vasuti pályát. A sziklaomlás következtében a tehervonatok közlekedése megszűnt.

A fairmonti bányakatasztrófa

Ötszáz halott

Newyork, december 7.

A fairmonti kőszénbányából még egyre hordják a halottakat. A robbanás ereje oly nagy volt, hogy vasdarabokat és munkásokat kilökött a bányából. A kiröpített munkások még szerencséseknek is mondhatják magukat, mert megmenekültek a biztos haláltól. A bánya bejáratját óriási füstfelhő zárja el és mérges gázok szállnak föl a mélységből. A tűz, a mely a bányában kitört, még egyre tart. Újabb táviratok szerint *a halottak száma túlhaladja az ötszázat*. A környékbeli orvosok, mind a szerencsétlenség színhelyére siettek, de nem tudnak a sebesültekhez hozzáférni. A bányászok hozzátartozói be akarnak nyomulni a bányába, hogy övéiket megkeressék; a hatóságoknak nagy erőfeszítésébe kerül, hogy ebben megakadályozza őket. Ez a legnagyobb szerencsétlenség, amely eddig amerikai bányában történt. A bányában élők is vannak, de *mentésükről szó sem lehet*. Az eddig előkerült halottakat nem lehet agnoszkálni, mert a robbanás teljesen szétmárcangolta a szerencsétleneket.

Egy fűrészgár égése

Szeged, december 7.

Ma éjjel tizenegy órakor Vig Sándor újszegedi fűrészgárjában tűz támadt, amely rövid idő alatt veszedelmesen elharapódzott. A város egész tűzoltósága kivonult, de hajnalig sem tudta lokalizálni a veszélyt. Először a gépház gyuladt ki, ahonnan átcsaptak a lángok a fűtő- és fűrészházra, majd a telepre, ahol rengeteg gyúlékony anyag van fölhalmozva. A kár igen jelentékeny.

Orosz rablóvilág

Merénylet a tisztviselők ellen

Jekaterinoszláv, december 7.

Liziosanszki vasútállomást tegnap este rablók támadták meg, akik a telefonvezetékeket elvágták, a hivatalban dolgozó tisztviselőket *revolverrel fenyegették meg* s a pénzeszekrényt *kirabolták*. A rablók azokat a csomagokat, amelyek *mozgósítás* esetére szóló utasításokat tartalmaztak, *fölbontották és szétszórták*. Azután sikerült elemekülniük, kilencet közülük azonban a közelben fekvő Kamysavakha vasútállomáson rövid ellentállás után elfogták.

Zavargások Perzsiában

Bemarsiroznak a török katonák

London, december 7.

A Times-nek jelentik Teheránból: Tebriszben nagy zavargás ütött ki. Az alkotmányosság hívei és az abszolutisták között nyílt harc folyik. Az üzletek be vannak zárva. Az általános nyugtalanság növekszik. A kormány azzal a tervvel foglalkozik, hogy *lemond*. Aleppólól két zászlóaljat *rendelték a perzsa határra*.

Menekül a munkásnép

Amerikából

Egy millió visszavándorló

London, december 7.

A Daily Telegraphnak jelentik New-Yorkból, hogy Amerikából Európába a visszavándorlás igen nagy mértéket öltött. November huszonnyolcadikáig 447.000 bevándorló hagyta el Amerikát és a new-yorki kivándorlási iroda hozzávetőleges számításával 500.000-re teszi azoknak a munkásoknak számát, akik legközelebb vissza fognak vándorolni Európába. Régi tapasztalat, hogy télen tömegesen hagyja el a munkásnép Amerikát és *tavasszal visszazárlingózik*, de a mostani visszavándorlás mégis aggodalmat kelt. Ez idő szerint 200.000 bevándorló munkás kelt utra s ennek harmadrésze olasz. A visszavándorlók, akik majdnem mind fedélközön utaznak, nyílt tengeren *igen sokat szenvednek a tengeri betegségért*.

Amerika elnökválasztás előtt

Roosevelt visszavonul

Washington, december 7.

Roosevelt elnök a nála tisztelgő republikánus pártvezetőség látogatása alkalmával kijelentette, hogy elnöki működése idején mindig az volt a törekvése: tisztét úgy tölteni be, hogy a párt ne legyen kénytelen megbánni három év előtt való jelölését. Egy másik látogatója előtt kijelentette Roosevelt, hogy *semmi esetre sem fogadja el újra az elnökséget*.

Huszonegy matrózt

halálra ítélték

Vladivosztok, december 7.

A várban és a hadihajókon támadt legutóbbi fegyveres felkelés résztvevőinek második csoportja közül a katonai törvényszék 21 matrózt halálra, 21-et kényszermunkára és hatot elzárásra ítélt. Két hadnagyot összes jogaik elvesztésére és három illetve egy évi elzárásra ítélték.

Letartóztatott bankigazgatók

Lipcse, december 7.

Az államügyészség rendelkezése ma reggel bezárták az általános takaré- és leszámítoló-bank, továbbá a Leipziger Hypotheken-Centrale helyiségeit. A két pénzügyintézet üzletvezetőit, a boroszlói Kaiser Pált és a budapesti származású Eisenbeiss Fülöpöt *letartóztatták*. A két intézet bezárásának és a két igazgató letartóztatásának okairól *nem jutott semmi nyilvánosságra*.

A nagybeteg svéd király

Állapota válságosra fordult

Stockholm, december 7.

A hetvennyolc éves király betegsége komoly aggodalmakra ad okot. Az orvosok folytonos erőhanyatlást konstataálnak. Oszkár király családja a királyi palotában tartózkodik. A király állapotáról ma délelőtt kilenc órakor a következő orvosi jelentést adták ki: A király erőállapota a legutóbbi 24 óra alatt, különösen az éjjel szakadatlanul *csökkent*. A király időközönként *nincs érzékelésnél*. Szívműködése *gyenge*, érverése 89, szabálytalan. Ugyanígy a légzés is.

A király rövid néhány perccenkint eszméletlenül van és úgy látszik, mintha fölsimerné környezetét, de később ismét *eszméletét veszti*.

A német hadsereg botránya

Berlin, december 7.

Az eddigi katonai parancsnokokon kívül gróf Hülsen-Haeseler tábornok, a császári katonai iroda főnöke is áldozatul esik a Harden-pörnek. Gróf Hülsen-Haeseler át fogja venni a tizedik hadtest parancsnokságát és utóda a császári katonai kabinetiroda élén nyilván báró *Eckloffstein* lesz, aki most a huszadik hadosztály parancsnoka. A Moltke-Harden-pör december 16-iki tárgyalása iránt óriási az érdeklődés. A büntetőtörvényszék eddigelé csak dr. Hoffmann egészségügyi tanácsost idézte meg szakértőül Moltke Kunó házi-orvosa mellé.

Egyetemi hallgatók kizárása

Kulturkép Oroszországból

Kiev, december 7.

Tiltott gyűléseken való részvétel miatt az iteni egyetem 719 hallgatóját az új tanév kezdetéig kizárták. A megrendszabályozottaknak egyuttal elvették azt a jogukat is, hogy más főiskolába beiratkozhassanak. Ugyanezen okból a női tanfolyam összes hallgatóit, egy tanfolyam kivételével, kizárták.

Rendszabály Nasi ellen

Az új elnök szigora

Róma, december 7.

Az állami törvényszék új elnöke, Manfredi szenátor, erélyesen akar fellépni a Nasi-pör halogatása ellen. Az elnök ma megtiltotta a vádlottaknak, hogy akár barátaival, akár volt védőivel érintkezhessenek és szigorúan elrendelte, hogy Nasi lakásába csak a hivatalosan kijelölt védőt bocsásák be a kirendelt örök.

Elsüllyedt bárka

Tizenhárom halott

Kragerő, december 7.

A Bellona nevű svéd bárka, mely a múlt hó 28-án indult el Franciaországból, *Johnfulland* mellett tegnap este *elsüllyedt*. A tizennégy emberből álló legénység közül csak egy ember menekült meg.

Muley Hafid költözködik

Feleségeit is magával viszi

Tanger, december 7.

Muley Hafid november 29-én nagy felszereléssel, feleségeivel és szolgálóival, valamint a főkaidokkal elindult innen. Terveiről semmit sem tudni. Azt hiszik, hogy Muley Hafid *Fez felé* vonul, hogy a kikötővárosokban az európaiakkal való összeütközést elkerülje. *El Roghi* is el akarja foglalni Fezt, betegsége következtében azonban még nem indulhatott el Zeluánból. Buamama semleges kíván maradni. Muley Hafid elutazása előtt elrendelte, hogy *Temic Uled* családját elfogják és birtokait *elkebeozzák*. Ugyanez a sors érte a *Sragra* törzs két kaidját.

MŰVÉSZET

SZÍNHÁZ ZENE KÉP KÖNYV

A forradalmár

— A Nemzeti Színház bemutatója —

Láttunk hát ma egy magyar minisztert, aki becsstelen, gonosz ember, de csak otthon. Viszont a vele szemközt helyezett másik véglet: a rajongó, a naiv és nagyon fiatal unokaöccs maga az eszményi tisztség. Forradalmár is, noha ebben a „hivatásában” mintha tulontul meg volna rajzolja és így kirí a mai politika keretéből. Azonban mintha a messiási gondolatai éppen csak arra termettek volna, hogy a lidércfény kísérte világával derítsen rá a miniszter förtelmeire. Röviden, ez a kegyelmes ur az unokahugát a bázába veszi, ott szeretőjévé aljasítja, aztán képviselővé választatja az unokaöccsöt, hogy feleségül adhassa hozzá a szerencsétlen leányt, akit azzal csábított el, hogy: vagy megteszed, vagy elveszti kardbojtját a testvéred, aki persze a miniszter nevét választja ki váltóira. A képviselő elveszi feleségül Klárát. Amikor aztán az új honatya forradalmi terveivel betör a miniszter cirkulusaiba, megjelen tragikus ütközések az asszony multja. Nem gavallér-termetet az excellenciás ur, megfenyegeti az unokahugát, hogy leleplezi, ha az urát meg nem állítja utjában. Föltáruul hát a mult titka. De a forradalmár megbocsát az asszonynak és megy a parlamentbe, megy hirdetni — az eszmét.

Nincs tovább. Hát nem az eszme sorsát kapjuk *Pakots* József darabjában, hanem inkább a nagy harc előjátékát, intímus lendítését, a kavardás auteaktáit. Érdekes dolgok érdekes beállítása: biztosra megy a szerző, ez megfogja a közönséget. Jól számított. De igazságtalanok volnánk, ha állítanók, hogy csupán külső hatásra dolgozott, noha — valljuk meg — a mai pénztelen világban nem megvetendő a külső hatás sem, hiszen végre is ezen dől meg a siker. Volt siker. Őszinte, nagy siker. Mindenesetre kellemes helyzetben figyelheti hát meg majd önmagán *Pakots* darabjának fogyatékosait, amelyek különben nem olyanok, amiért pironkodnia kellene.

Hálás volt a közönség is, hálás lehet a szerző is *Márkus* Emilia játékáért, belevitte a szerepébe teljes invencióját, minden erejét, úgy látzik, kedvvel és szeretettel, nem maradhatott el mellőle az osztatlan, nagy hatás. *Gál* játszotta a minisztert megkapó színekkel. A címszerep tán a leggyönyörűbb, *Odry* igyekezett közelebb hozni az igazsághoz. Egy pompás epizódban *Gabányi* remekelt. A többiek: *Nádai*, *Rózsahegyi*, *Mihályi* korrektek. Minden fölvonás után lelkes tetszés szólította a lámpák elé a tehetséges szerzőt, kitünő kollégánkat, aki im, a parlament levégőjében nem mandátumot kovácsol magának, hanem inkább leleplezi a hatalmasokat. Ha távolabbról néznék az embereit, tán közelebről láthatta volna meg őket, de így is tisztas, jó munkát végzett. (H—u.)

* **Képek.** Nálunk minden cím hazugság. A Nemzeti Szalonban például rendszeresen a külföldi nagyságok képeiből rendeznek kiállításokat, sőt a magyar tárlatokon is a külföldi hatások alatt dolgoznak. Némiképpen bosszantó, hogy minden és mindenki más, mint aminek mondja magát, de az ember megbékél, ha olyan remekműveket lát, mint amilyen a modern francia nagy festők tárlata a Nemzeti Szalonban. Kár, hogy ez a cím is hazug, néhány francia, nagy festő egy pár képéről van csak szó, amelyet egy párisi műáros boltjából hoztak ide. Van egy gyönyörű *Manet*, két nagyon szép *Monet*, pár unalmas és egy renek *Renoir*. Csudás: a *Pisaro*, két *Degas* és a *Forninok*. Gyengék az idehozott *Córotok* és a kései *Puvis-Chavaunesek*. A *Rodin* rajzai nagyon érdekelni fogják a művészeket. Csak azt nem tudom — és nem is értem —

minek csatlunk, mért nem mondjuk meg az igazat: néhány francia nagy mester pár el nem kelt képe van itt; nézzék meg a művelt emberek, vegyen egy-kettőt a szegény magyar állam, a praktikus háttere a kiállításnak úgy is csak ez. — A magyar rész ezuttal gyenge, ha leszámítjuk, a *Hollósy Sándor* három tájképét. Az előre törekvő és tehetséges *Ligeti* szoborművei sem jók ezuttal, a genialis *Lechner* portrajtje egy csínosságban és tisztességben megöregedett miniszteri tanácsos, nem pedig az a nagy művész, akit mindnyájan ismerünk és akinek örök ifjúság jutott. A sok ügyes kicsiny dolog között van egy feltűnő munka, pedig asszony kezéből való: portrajt, amelyet *Festy Árpádné* festett. A *Feiks Jenő* exotikus képei is jók intencióban, ujszerűek a kezelésben és a felfogásban, de még nem értek, kivéve egyet, a temetői képet, amely nemcsak hogy érett, de már le is hullott, de már előbb a mások ölébe. (b—y.)

* **Népszínház-Vigopera.** A *Népszínház-Vigopera* e heti műsora a kiválóan érdekes előadások egész sorát hozza. Az előadások tulnyomó többsége természetesen a diadalmas sikerű *Báلكirálynő*nek jut, amely *Küry Klára*val a címszerepben *vasárnap este, szerdán pénteken, szombaton* és újra *vasárnap este* kerül színre, hogy azután a jövő héten eljusson első jubiláris állomásához, a huszonötödik előadásához. Ez ünnepi alkalomhoz a *Báلكirálynő Küry Klára* rendkívüli sikerű alakítása következtében a Népszínházban rendszeresített változatos műsor dacára egy hónap alatt jut el. A heti műsor figyelemmel a *Népszínházban* kultivált összes műfajokra két operaelőadást is hoz, hétfőn a *Denevér*t és kedden a *Carmen*t és népszínmű-előadásnak *csütörtökön a Toloncot*, a régi népies műsor egyik legkitünőbb darabját, amelynek női főszerepe *Blaha Lujza* asszony kiváló alakítása. *Vasárnap* délután ismét a *Denevér* van sosen mérsékelt helyarákkal.

* **Vígshízház.** Az *acélkirályt*, *Surtó Alfréd* négyfelvonásos színművét a következő szereposztásban fogják kiadni: *Glayde* — *Hegedűs*, *Muriel* — *Varsányi Irén*, a többi szerepeket *Kiss Irén*, *Haraszthy Hermin*, *Hegedűsné*, *Komlóssy Ilona*, *Tanay*, *Fenyessy* és *Topolczay* játszzák. A bemutató előadás szombaton lesz.

* **Királyszínház.** Egész héten a *Varázskeringő* van műsoron. Holnap délután a *Vig özvegy*-et adják *Z. Bárdy* Gabival.

* **Magyar Színház.** A jövő szombaton föleleveníti a Magyar Színház *Bródy Sándor* *Dadá*-ját. A darabot *Márkus László* rendezi.

* **A budapesti kabaret decembere.** A *Teréz-köruti Budapesti Kabaret Színház* rendkívüli sikerű decemberi műsora minden este zsufozt házat vonz. *Nagy Endre*, a kabaret vezetője és conferancier-je mellett minden este fellép *László Rózi* és *Ferencczy Károly* is és kívülök még nyolc—tiz művész és művésznő. A műsor a jövő héten több újdonsággal fog kibővílni.

* **Intim színház.** *Forró Pál* nagy sikert aratott boházata: *A Czipike*, jövő héten is műsoron marad. Tegnap ismét színre került egy új boházata, *A nevelő ur* címmel. Ezek után sorra kerülnek *A vihar*, vigjáték *Keleti Márton*tól és az *Örökség* *Tarján Nándor*tól. *Vasárnap* délután két előadás lesz.

* **A kecskeméti színház bérlete.** *Kecskemétről* jelentik *A Hírnök*, hogy a városi közgyűlés a színházat *Kövecz Miklósnak*, az aradi színház főrendezőjének adta bérbe nyolc pályázó közül. *Kövecz* a színházat három évre nyerte el. *Bihari* Ákos mostani igazgató bérlete áprilisban jár le.

* **Színházak műsora.** *Nemzeti Színház:* Hétfőn: *Bizanc*. Kedden: *Forradalmár*. Szerdán: *Nagy-mama*. *Csütörtökön:* *Megváltás*. *Pénteken:* *Nászinduló*. *Szombaton:* *Cyano de Bergerac*. *Vasárnap* délután: *Titok*. *Este:* A forradalmár.

M. kir. Operaház: Hétfőn zárva. Kedden: *Anyegin*. Szerdán: A búvós vadász. *Csütörtökön:* *Anyegin*. *Pénteken:* *Carmen*. *Szombaton:* *Lohengrin*. *Vasárnap:* *Eladott menyasszony*.

Vígshízház: Hétfőn: *Tiszti fruska*. *Coullisset ur!* Kedden: *Az ördög*. Szerdán: *Josette kisasszony*, a feleségem. *Csütörtökön:* *Tiszti fruska*. *Coullisset ur!* *Pénteken:* *Nincs elvámolni valója?* *Szombaton:* *Az acélkirály*. *Vasárnap* délután: *Diákélet*. *Este:* *Az acélkirály*.

Népszínház-Vigopera: Hétfőn: *A denevér* (*Pogány György* operaénekes felléptével.) Kedden: *Carmen*. Szerdán: *A báلكirálynő* (*Küry Klára* felléptével.) *Csütörtökön:* *A tolonc* (*Blaha Lujza* felléptével.) *Pénteken:* *A báلكirálynő* (*Küry Klára* felléptével.) *Szombaton:* *A báلكirálynő* (*Küry Klára* felléptével.) *Vasárnap* délután: *A denevér*. *Este:* *A báلكirálynő* (*Küry Klára* felléptével.)

Várszínház: Hétfőn: *A sevillai borbély*. Szerdán: *Rabenstein Berzsabé*. *Csütörtökön:* *Napam-asszony*.

Királyszínház: Egész héten: *Varázskeringő*. *Vasárnap* délután: *János vitéz*. *Este:* *Varázskeringő*.

Magyar Színház: Hétfőn, kedden, szerdán, *csütörtökön* és *pénteken:* *Gretchen*. *Szombaton:* *A dada*. *Vasárnap* délután: *Kerülő ut.* *Este:* *Gretchen*.

Uránia Színház: Egész héten: *A babona*. *Vasárnap* délután: *Virágok városa*. *Este:* *A babona*.

Öngyilkos főhadnagy

Fogarashól Debreczenbe ment meghalni.
Nem tudják miért

— A HIR tudósítójának telefonjelentése. —
Debrecen, december 7.

Korán reggel revolverlövés jördült el a debreceni *Frohner*-szállóban. Régi, híres hotel, nevezetes arról, hogy oda szoktak visszavonulni a viharos hajdusági éjszakák hajótöröttjei, a boros kancsó mellett, a kártyaasztalnál egyetlen éjszakán alámerülő karrierek, akiknek valóságos megváltás a revolvergolyó. Debreceni emberek sokat tudnak beszélni a *Frohnerben* lejátszódtott nagy tragédiákról, amiket most fájdalmasan szaporított egy megrendítő eset: *Laskay* Endre honvédfőhadnagy titokzatos öngyilkossága.

Tegnap este tért be a szállóba *Laskay*, akinek *Fogaras* az állomáshelye, ahonnan egyenesen Debreczenbe utazott. Szabadságot nem kért, örök szabadságra indult el a Hajduság fővárosába. A portásnál kifizette a szoba árát és visszavonult aludni. Kora hajnalban revolverdurranás verte föl a szálloda esőndjét. A szomszéd szobákban fölriadtak az emberek, de a szálloda-személyzet nem mozdult, a földszintre nem hallatszott le a lövés lármája. *Laskay* Endre a homlokának irányította a golyót, de katona léte résszel talált. A lövés összeroncította a fejét, de nem volt halálos. A főhadnagy nem esett össze a lövéstől, az eszméletét sem veszítette el, de mikor az arcán lepergett a kiömlő vér, ő maga ijedt meg legjobban. Az asztal mellől, ahol elsütötte a revolvért, odavánszorgott az ajtóhoz, csöngetett a szobaasszonynak létszer, ahogy illik, aztán mikor nem jött gyorsan, újabb két csöngetéssel megsürgette.

— *Hivasson orvost, főbelőttem magam!* — rivalt a megrémült nőre, mikor a kétszeri hívásra benyitott hozzá. Az asszony látta a vért és rémülten rohant a portáshoz, aki telefonozott a rendőrségre. Nemsokára megérkeztek a mentők, bekötötték a szerencsétlen katona sebeit és kiszállították a város határában levő csapatkórházba. A sebe nagyon súlyos, alighogy elhelyezték a kórhágyon, elvesztette az eszméletét. Az orvosok nem engedték meg, hogy a rendőrség kihallgassa.

Laskay Endre négy levelet hagyott hátra. Egész éjszaka virrasztott, a halálba készülő ember izgalomával csinálta a végrendelkező irásokat. Egy levél az apjának szól, aki *Fogaras*on lakik, egy másik egy *Kemecsen lakó ismerősének*, a harmadik levél egy *pozsonyi* tanítónőnek. Úgy sejtik, hogy ez a tanítónő ideálja volt a főhadnagynak és a színes borítékba rejtett levél a halálra szánt szerelmes megható bucsuja. Biztosan persze nem tudnak erről, mert a levelet érintetlenül továbbítják a címzettnek. A negyedik levél a debreceni főkapitánynak szól. Ebben tudat adja *Laskay* Endre, hogy önkéntes elhatározásából kereste a halált és arra kéri a rendőrség fejét, hogy mellőzze a boncolást.

Éjszaka megérkezett a szerencsétlen katona édesapja. Fájdalmas könnyek között, lelkesben megrendülve lépett fia betegágyához. Elmondta, hogy otthon mennyire rajongnak érte, mindig becézték, vigyáztak rá és nem is sejtik, mi adta kezébe a revolvért. A megtört apának nem sok vigaszt nyújtott a viszontlátás. A főhadnagy állapota éjszaka aggasztóra fordult. Az orvosok attól félnek, hogy a fiatal, daliás katona korán megtalálja, amit keresett.

Miért vesz

minden szegény és gazdag egyaránt

DIANA

■ sósborszeszt ■

Mert a fáradt test okvetlen megkiván egy jó

masszirozást.

Mert bedörzsölés által rögtön elmúlnak a meghűléstől és megerőltetéstől keletkezett és visszamaradt fájdalmak. Például: csontfájdalom, félarc és reumatikus fejfájás, nyakszirtmerevedettség. A hátfájás, derékfájás, szaggatások, oldalszurás és nyilalás, melyek a reumatikus, csu- zos és köszvényes bajokkal szorosan összefüggnek.

Mert különös előnye, hogy már a

masszirozás alatt

mulnak el a leghevesebb fájdalmak.

Nagyon sokan cseppenként cu- korra vagy vízbe

veszik,

mint étvágygerjesztőt és fájdalom- csillapítót.

Munkásoknak is

kincset ér egy üveg valódi

DIANA-SÓSBORSZESZ

El van ismerve, hogy

■ szájviznek ■

használva, a büzös szájlehelet telje- sen elmúlik tőle. A leghevesebb nátha egyszerű szagoltatás által eltű- nik. Rekedtség egyszeri toroköblöge- tés által megszüntethető.

EGYEDÜLI KÉSZÍTŐ:

Erényi Béla gyógyszerész

Budapest, Károly-körút 5.

(Postán legkevesebb 6 üveg szállítható utánvétel mellett.)

Minden üvegnek plombálva kell lenni.

Egy üveg DIANA-sósborszesz	Egy nagy üveg Diana-sósborszesz	Egy legn. üveg Diana-sósborszesz
40	1.-	2.-
fillér	rona	korona

Vigyázzon jól az utánzatokra, mert az a valódi, a mely üvegen látható feltűnően a két szó: **DIANA-SÓSBORSZESZ.**

TÖRVÉNY ELŐTT

A hősszerelmes esküje. Kalandos epizódokban bővelkedik az a bűnpör, amely *Salgó Béla* színész karrierjét derékban törte ketté. *Salgó*, akit polgári néven *László Miksának* hívnak, egy vidéki vándortruppnak volt a hősszerelme. Mint ilyen, Cserevka bácsimegyey faluban meghódította az elhunyt községi orvos özvegyének, dr. *Schneider* Kornélnek szívével. Az asszonyval és tizenhárom éves *Margit* nevű kis leányával később kivándorolt Amerikába. Az asszony gazdag volt s egész vagyonát rábízta a színészre. Newyorkban szállót nyitottak, ami elég jól jövedelmezett. Egyévi amerikai tartózkodás után *Schneider* hirtelen meghalt s a szép leányt felferdült *Schneider Margitnak* *Salgó* lett a gyámja. Közben a zombori árvaszék, amely a lány apai örökségét kezelte, pört indított a newyorki gyámbíró- ság előtt, kérve, hogy szabadítsa ki az árvát *Salgó* Béla gondnoksága alól. A színész esküt tett arra, hogy *Schneider* törvényes hitvese, de azért a bíróság mégis elvette tőle a leányt, akit azután egy bu- dapesti zárdában helyeztek el. Kiderült róla ugyanis, hogy a bíróság előtt tett esküje hamis, a mennyiben *Schneider* nével ő sohasem lépett házasa- ságra. Ezenkívül a zombori árvaszék lopás miatt is panaszt tett ellene azon a címen, hogy *Salgó* özvegy *Schneider* nével ellopott. Az utóbbi vádban megszüntették ellene az eljárást. A hamis eskü miatt pedig védője, dr. *Perl* Miksa kifogásokat adott be az ügyészi vádirat ellen. Ma tárgyalta volna ezt az ügyet a vádtanács, de mert kitént hogy a zombori árvaszék a lopási ügyben még nem nyilatkozott, el- vállalja-e a pótmagánvádat, ennek pótlása végett, a vádtanács döntése ma elmaradt.

Királyi kegyelem egy tolvajnak. A büntetőtörvénykönyv rideg szigora kegyetlen bünte- tessel sújtja azokat a tetteseket is, akik nagy nyo- morukban vetemednek bűnre. Ha valaki éhségből el- lop egy karaj kenyeret s ehhez betörés útján jut hozzá, a legkisebb büntetés, amit kiszabhatnak rá, hathavi börtön. Így járt *Lőrinc* Béla tizenkilenc éves síheder is, aki végtelen nyomorában feltörte egy gyümölcsös kofa kirakatát és ellopott abból öt koro- nát. Ezért a csekély összegért hathavi börtönt sza- bott ki rá a törvényszék. Miután ez a legkisebb büntetés és aránytalanul súlyos, *Lőrinc* kegyelemre ajánlotta a bíróság. A király kabinetirodája ma tu- datta az ügyességgel hogy ő felsége kegyelemből el- engedte *Lőrinc* hátralevő büntetését. Az ügyesség a szerencsétlen fiut nyomban szabadlábra helyezte.

KÖZGAZDASÁG

A budapesti gabonatözsde

I. Készáru-üzlet

Változatlan áron elkel 18.000 mm. buza. Egyéb termények ára csekély forgalom mellett változatlanok maradtak.

Eladott:

Buza. Tiszavidéki: 150 mm. 81 k. 26.80 K., 100 mm. 78 k. 26.35 K., 200 mm. 77 k. 26.40 K., 500 mm. 77 k. 26.40 K., 100 mm. 77 k. 26.25 K., 100 mm. 77 k. 26.20 K., 100 mm. 77 k. 26.— K., 100 mm. 76.5 k. 26.10 K., 2000 mm. 76 k. 26.20 K., 150 mm. 75.8 k. 25.60 K., 1200 mm. 75.5 k. 25.90 K., 1000 mm. 74.5 k. 25.10 K.
Pestvidéki: 100 mm. 78 k. 26.20 K., 100 mm. 78 k. 26.20 K., 770 mm. 77.5 k. 26.20 K., 690 mm. 76.5 k. 23.80 K., 300 mm. 76 k. 25.80 K., 1000 mm. 75.5 k. 25.90 K., 400 mm. 75 k. 25.70 K.
Fehérmegyei: 100 mm. 80 k. 26.20 K., 100 mm. 78 k. 26.20 K., 100 mm. 80 k. 26.20 K., 100 mm. 78 k. 26.10 K.
Hartai: 310 mm. 77.5 k. 26.20 K.
Felsőmagyarországi: 300 mm. 77.8 k. 26.— K.
Raktáru: 1300 mm. 76.5 k. 26.20 K., 1240 mm. 76.2 k. 26.20 K., 1988 mm. 75.8 k. 25.85 K.
Mind három hónapra.
Rozs: 500 mm. 23.85 K., 150 mm. 23.85 K., 100 mm. 23.80 K., 300 mm. 23.70 K.
Lóhere: 100 mm. 138.— K.
 Készpénzfizetés mellett.

Hivatalos jegyzés

Buza	hítlés	Ára 100 kg.	hítlés	Ára 100 kg.
Tiszavidéki (uj)	75	26.20 — 26.60	79	26.90 — 26.80
"	76	25.40 — 26.80	80	26.— — 26.40
"	77	26.55 — 26.95	81	— — — —
"	78	25.85 — 26.15	82	— — — —
Fehérmegyei (uj)	75	— — — —	79	25.65 — 26.05
"	76	25.10 — 25.50	80	— — — —
"	77	25.30 — 25.70	81	— — — —
"	78	25.50 — 25.90	82	— — — —
Pestvidéki (uj)	75	24.95 — 25.35	79	25.70 — 26.10
"	76	25.25 — 25.55	80	— — — —
"	77	25.25 — 25.75	81	— — — —
"	78	24.55 — 25.95	82	— — — —
Bácskai (uj)	75	— — — —	79	— — — —
"	76	25.15 — 25.55	80	— — — —
"	77	25.25 — 25.75	81	— — — —
"	78	25.55 — 25.95	82	— — — —

II. Határidő-üzlet.

Eleinte valamivel lanyhább, végül ismét szilárd.

Kötések. Az üzlet folyamán a következő köte- sek történtek:
 Októberi buza (1908) 22.72—22.88—22.86
 Áprilisi buza (1908) 26.52—26.72—26.70
 Októberi rozs 20.64—20.72—20.72
 Áprilisi rozs (1908) 24.88—25.08—25.06
 Áprilisi zab (1908) 17.28—17.30—17.36
 Májusi tengeri (1908) 15.14—15.20—15.18

Déli 1 órakor zárulnak.

Októberi buza 22.86—22.88
 Áprilisi buza (1908) 26.70—26.72
 Októberi rozs 20.72—20.74
 Áprilisi rozs (1908) 25.06—25.08
 Áprilisi zab (1908) 17.36—17.38
 Májusi tengeri (1908) 15.18—15.20

Gabonaforgalom

1907. december 5-től december 6-ig

Buza	Érkezett	Elszállított
Buza	21849	101
Rozs	1591	503
Árpa	3257	—
Zab	1627	—
Tengeri	1247	304
Liszt	—	17115
Korpa	260	2997

Délutáni határidő-üzlet:

4 1/2 órakor a következők voltak a záró ár- jolyamok:

Áprilisi buza (1908) 26.78
 Októberi buza (1908) 22.98
 Áprilisi rozs (1908) 25.14
 Októberi rozs (1908) 20.96
 Áprilisi zab (1908) 17.36
 Májusi tengeri (1908) 15.20

A budapesti értéktözsde

Az előtözsde teljesen üzlettelen, alig válto- zott árfolyamok mellett.

Előtözsde:

Köttettek: Osztrák hitelrészvény 636.— 636.50. Magyar hitelrészvény 753.25—754.— Magyar jelzáloghitelbank II. kibocsátás 417.50— 418.50. Osztrák-magyar államvasut 670.—671.— Közuti vasut 547.50—549.—.

Déli tözsde:

Minthogy a berlini jegyzések nem buzdítot- ták, a déli tözsde is üzlettelenül folyt le, némileg gyöngült árfolyamok mellett.

Köttettek: Osztrák hitelrészvény 636.— 636.50. Magyar hitelrészvény 752.50—753.50. Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank 472.— 472.25. Magyar jelzáloghitelbank II. kib. 415.50 —418.—. Osztrák-magyar államvasut 670.50— 671.50. Rimamurányi vasmű 517.50—518.—. Magyar koronajáradék 93.10—93.17 1/2. Közuti vasut 548.50—550.—. Városi villamos vasut 284.50—282.—. Agrárbank 425.—. Adria 410.— —412.—. Hazai sorsjegy 103.25—104.25.

Utótözsde:

Irányzata teljesen üzlettelen.

Zárhat délután 4 órakor

Köttettek: Osztrák hitelrészvény 636.—. Ma- gyar hitelrészvény 752.75. Általános hitelrészvény 670.25. Rimamurányi vasművek 519.—.

Bécsi értéktözsde

Bécs, december 8. 4 2/20 papírjáradék 96.55 4/0 osztr. aranyjár. 114.25. 1860. sorsjegy 147.—. Osztr. hitelsorsjegy 444.—. Angol osztr. bankrészv. 292.—. Bécsi Bankverein 518.25. Osztr. magy. bank 17.66. Déli vasut 151.25. Dunagözh. társ. 967.—. Dohány részv. 403.—. Cs. k. arany (vert) 11.36. Né- met bankváltók 117.86. 4 2/20 ezüst jár. 96.45.—845 Osztr. koronajáradék 96.90. 1864. sorsjegy 252.50 Osztr. hitelint. részv. 635.—. Union-Bank 532.75. Osztr. Länderbank 409.25. Osztr. m. áll. vasut 670.25. Elbe- völgyi vasut 421.50. Alpesi részv. 588.—. 20 frankos 19.18. Londoni váltóár 241.67. Lipótkohó 410.—. Török- sorsjegyek 141.60

Bécs, december 8. 4/0 arany-járadék 110.90. Tiszai és szeg. köles. sorsj. 141.65. Magy. hitelb. részv. 752.—. M. lesz. és váltó részv. 470.—. Rima- Murányi 517.—. M. cukoripar —.—. Adria hajózási r.-t. 410.—. Magyar koronajáradék 93.10. 4/0 magy. földteherm. kötv. 93.—. M. nyer.-k. sorsjegy 190.50. Kassá-Oderb. v. részv. —.—. M. keresk. bank —.—. M. Jelzálogbank 415.—.

Külföldi értéktözsde

Berlin, december 8. (Zárhat.) 4 2/20 papírjára- dék —.—. 4/0 osztr. arany jár. 96.90. Osztr. hitelr. 198.25. Déli vasut 28.80. Orosz bankjegyek 214.85. 4/0 uj orosz kölesön 73.50. Disconto Commandit 169.60. Dynamit Trust 156.25. Harpeni 196.60. Unifikált török jár. 93.40. 4 2/20 ezüst járadék —.—. 4/0 magy. arany jár. 92.80. Magyar koronajára- dék —.—. Osztr. m. államvasut 143.40. Bécsi váltóár 84.75. Olasz járadék 103.—. Am. Villemos Edison 195.30. Gelsenkircheni 192.10. Laurakohó 11.50.

SZINHÁZAK

Vasárnap, 1907. december 8-án.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Trisztán és Izolda.

Kezdeté 7 órakor.

NEMZETI SZINHÁZ.

Délután fél 3 órakor mérsékelt hely-
helyárakkal:

Rosenkranz és Gildenstern

Este:

A forradalmár.

Színmű 4 felvonásban.

Kezdeté 7 órakor

VIGSZINHÁZ.

Délután 3 órakor mérsékelt hely-
árakkal:

Az ingovány.

Színmű 3 felvonásban.

Este:

Tiszti fruska

Vígjáték 1 felvonásban.

Utána:

Coullisset ur

Vígjáték 3 felvonásban

Kezdeté fél 8 órakor.

KIRALY SZINHÁZ.

Délután 3 órakor mérsékelt hely-
árakkal

A vig özvegy.

Operett 3 felvonásban.

Este:

Varázskeringő.

Operett 3 felvonásban

Kezdeté 1/2 8 órakor.

KELETI-SZINHÁZ.

VII. Baross-tér 15.

Telefon 88-90.

A főváros legelőkelőbbben beren-
dezett mozgószínháza.

Az ördög-vadászat. Hewai
szigete. Az igazi matróz. A
vidám házmaster. Az álmok
birodalma. Kiálthatatlan ka-
masz. A bolygó újság. A far-
mer tragédiája. Egy bolygó
perc. Frakkos bandita és
még két, az utolsó órák-
ban érkezett attrakció.
Kezdeté 5 órakor.

NEPSZINHÁZ.

(Vig-Opera).

Délután 3 órakor mérsékelt hely-
árakkal:

A fahu rossza.

Népszínmű 3 felvonásban.

Este:

A bálkirálynő.

Operette 2 felvonásban.

Kezdeté 8 órakor.

MAGYAR SZINHÁZ

D. u. 3 órakor mérs. helyárakkal

Raffles.

Színmű 4 felvonásban.

Este:

Gretchen.

Tréfa 3 felvonásban.

Kezdeté 7 1/2 órakor.

URANIA SZINHÁZ.

D. u. 4 órakor mérsékelt hely-
árakkal:

Az élet komédiája.

Este:

A babona.

Kezdeté 7 1/2 órakor.

VÁRSZINHÁZ.

Zárva.

Modern Színház - Cabaret

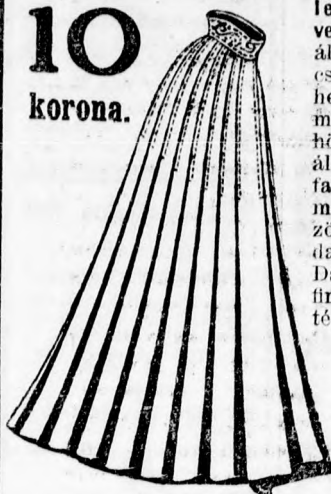
Andrássy-ut 69.

Telefon 93-16.

A Ferencvárosi nyugat.
Heltai Jenő és Molnár Ferenc
revüje. Zenéjét szerette Szirmai
Albert. **Modern kere-
kek.** Szomaházy István bohó-
sága. **A horvátok.** Szin-
padi jelenet. **Disznótör a
Lipótvárosban.** - Pesti élet-
kép. Irta Molnár Ferenc.
Huszonegy kabaretszám.
Fellépnek: **Medgyaszay Vil-
ma, Vörös Illi, Póór Lili, Kö-
kény Ilona, Urai Mollá, Gre-
gus Margit, Kardos Ilona,
Déry Blanka, Szűcs Nelli,
Nyáray Bárony, Kardos
Kabók, Solyom, Szentirmai.**
Kezdeté 9 órakor.

„Vénusz“

10
korona.

legsikesebb, legked-
veltebb alj-fajon, mely
általános kedveltségét
csupán annak köszön-
heti, hogy úgy erős,
mint karsu alakú
hölgyeknek remekül
áll. Köröskörül mély
faltikba van rakva,
melyek csipőn lefü-
zötték, alul pedig gaz-
dagon nyílnak szét.
Darabja komplett és
finom kivitelben mér-
ték után kőszítve:

10 korona,

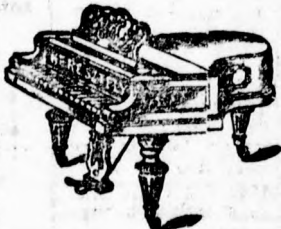
igen jó minőségű
legdivatosabb

kosztüm-kelméből,
szürke, drapp, bar-
na, olivesikós vagy
kockás angol min-
tázatokban, vagy

pedig fekete és sötétkék prima atlasz-kamgarnból,
„Zur Schossenfabrik“ Bécs, XVI., Neulerchenfelderstr. 2.
Magyar levelezés.

„Zur Schossenfabrik“, Bécs, XVI., Neulerchenfelderstr. 2.
Kérek utánvétel... drb „Vénusz“ aljat
Szín:
Schluss: Aljhossza elől... oldalt... hátul...
Csipő bőség:
Különös megjegyzések:
Név:
Cím:

Világhírű zongorák

mint
Bösendorfer, Ehrbar, Bech-
stein, Ibach, Gaveau Párisból
stb. legelőkelőbbben vásárl-
hatók és bérlehetők.
Keresztély
hirneves zongorateremben
Budapest, Erzsébet-körút 21. sz (Iparudvar)

SZABADALMAKAT, védjegyeket és mintaoltalmat megszerez a SZABADALMAKAT ÉRTÉKESÍTŐ VÁLLALAT

19004 PÁSZTOR (bej. cég)
Budapest, VII., Erzsébet-körút 17.
Felvilágosítás díjtalan. Telefon 24-20.
SCHMIDT M. szíjgyártó, nyer-
ges és bőröndész.
Budapest, VIII., Rákóczi-ut 25.
a Vas-utca sarkán. Ajánlja saját gyárt-
mányú kocsi- és lovagló szerze-
ségeit, utazó- és kézi bőröndöket, női
kezitáskáit (ridikül) és övek, pénz-
szívár- és cigaretták stb. tárcáit.
Arjegyzzék ingyen.

Motorok — Automobilonok

Motorfűrés — Motoreszlők
Szívógázmotorok.

Elsőrendű gyártmány! Legmesszebbmenő jótállás!

KELLNER és SCHANZER
Budapest, VII., István-ut 10. sz.

Angol-öltöny (utolsó divat)

Eredeti angol szövet
45 K.
Divat-mellény
7 K.
ROTHBERGER JAKAB
cs. és kir. udvari szállító
Budapest, Váci-utca 6.

TÖRÖK

A m. kir. szabad.
osztály-
sorsjáték
II. osztályának

HUZÁSA
f. é. december
17-én 18-án és 19-én

II. o. sorsjegyek árai
(melyek az I. osztályban játszottak)
1/1 sorsj. 20.— K.
1/2 „ 10.— K.
1/4 „ 5.— K.
1/8 „ 2.50 K.

II. osztályú vételár:
(új vevők részére):
1/1 sors. 32.— K.
1/2 „ 16.— K.
1/4 „ 8.— K.
1/8 „ 4.— K.

A XXI. sorsjátékban rövid idő alatt
16 millió 153.000 kor.
készpénz lesz kisorsolva.

Török A.

ÉS TÁRSA
bankház R.-T. Budapesten
Legnagyobb osztálysorsjáték-üzlet.
Központ: Szervita-tér 3/c.
(Saját palota.)
Fiókok: Váci-körút 4. sz.
Teréz-körút 46. sz.

30 drb fénykép 5-féle

különböző állásban, szóval
5-ször 6 drb kép összesen
1 frt 50 kr.
Newyorki módszer szerint.
Egy életnagyságu kép bármely régi kép után
élethűen kidolgozva, kerettel és 8 koronáért
függel 47x63 nagyságban csak 8 — készül —
Gárdonyi testvérek
fényképészeknél
BUDAPEST, VII., Dohány-utca 73-75.

Cipészek, Csizmadiák

érdeke!
A mai bőr drágulása mellett
csak akkor boldogulhat az iparos,
ha kisebb bevásárlásnál is gyári
árakat érhet el; azért én a
mai naptól fogva zsevrót,
boxot, vixest, tehén-bőrt
és pitlinget (simát, barkást v.
cugos) továbbá minden fajta tal-
papat, (strátfban is), nyak-
tapát, haszszéleket, kyp-
talpbőst, ugyszintea minden
bőrökkel 1 drb vételnél is
gyári árban számítok.
Czipészkeleket szintén.
Próba utánvetéles rendelést kér:
Meisel Mihály
börgyári raktára
Budapest, VIII., Kalvária tér 4 h.

Nem kell többé

10000 frtos régi hegedű

mert **Reményi Mihály**
mű-hegedű készítő

a nagy. kir. zene-akadémia házi hangszerésze, legújabb tájá-
mánya („hangfokozó gerenda“) annak bármely hegedűbe
által („hangfokozó gerenda“) vagy gondokkába illosz-
tése után az sokkal jobb, nemesebb és erősebb hangot kap.
Kezesség minden egyes hang-szeréért.
Reményi sajátkészítményű új hegedűt pótolják a drága
mesterhegedűket, miután a legnagyobb hangszeresytanban
megfelelnek, bizonyítottul szolgál, hogy **GEYER STEEL**,
a legnagyobb hegedű-éltetőző a Vígadó nagytermében egy
Reményi-féle új hegedűt silenció hangversenyezett.
Hegedű-készítési és javítási műterem.
BUDAPEST, KIRÁLY-UTCA 58. SZÁM.
Telefon 87-84. Arjegyzzék bérmentve.

FOLIES CAPRICE

Ignáczok: LEITNER és KELETI Révay-utca 18. Főrendező: ROTT SÁNDOR
MA! Az előadás kezdete fél 9 órakor. MA!
Egynegyed 10 órakor! Egynegyed 10 órakor!

„Leánynézőben“.

Bohózat. Irta: Satyr. Rendező: Rott Sándor.
Negyed 11 órakor! Ujdonság! Negyed 11 órakor!

„Kirándulás a szabadba“

(Ein Ausflug ins Freie). (CABARET)
előadja a Folies Caprice egész személyzete. — Rendezték:
Geiger Iszó balletmester és Rott Sándor.
11 órakor! Trebitsch Sándor új szövegével.
Végül! Végül!

„Ländliche Unschuld“

Burlesk bohózat. Irta: Satyr. Rendező: Werner Mauó
Nappali pénztár délelőtt 9—1-ig és délután 8—6-ig.
Az 1-6 emeleti Casino de Paris-ban minden este fél
12-től angol és francia különlegességek fellépte.

Eldorádó (csoda) színház

VII., Rákóczi-ut 64.
Ma este nagy diszlelőadást tart. óránkénti előadásokkal.
Az első előadás kezdete fél 6 órakor. MA! PROGRAMM:
Pali mint tanonc (humoros), Maxim a tanyán (énekes), Téves nyo-
mon (nevetető), Amerikai rendőr (tanulságos), Ox-Metsch (sport).
Az ördög (részlet a Faust operából), Tolvajabb a tolvajnál (nevet-
tető), Bajor tánc (énekes tánc), Gyöngyészinor (dráma).

VESZEK

urasságoktól levetett férfi ruhákat a legmaga-
sabb árban. Levelezőlapon adott értesítésre,
ugy helyben, mint vidéken, személyesen jövők.
Braun Elemér,
BUDAPEST, Király-utca 40. III. em. 17.

Csász. és kir.

udv. szállító.

HOLZER DIVATHÁZA

Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 9.
Világvárosi áruház! Felvonók! Váró-, olvasó- és írótermek!
Az összes helyiségekben

Karácsonyi occasió-eladás

A souterrainban:

Plüss-kabát	asztracán-plüssből, zsinórdiszszel, bélelt	K	34.—
Szövet-kabát	finom fekete kelméből, divatos szabásu, zsinórdiszszel, bélelt, vattás	K	25.—
Szövet-paletot	100 cm. hosszú, legfinomabb fekete posztóból, dus diszítéssel és divatos szabásu, bélelt	K	38.—
Kosztüm	divatos angol kelméből, bélelt kabátal és elegáns aljjal	K	40.—
Estélyi köpeny	minden színű divatkelméből, divatos szabásu, dus himzéssel, bélelt	K	35.—
Szörmefigaro	mindennemű szörméből, kitűnő minőségű gallérdiszszel, bélelt	K	68.—
Pongyola	női posztóból, minden színben, divatos szabásu, különféle színű kelméből, diszszel	K	24.—
Alj	angol szövethől, divatos szabásu	K	12.—
Bluz	divatos csikos bársonyból, kitűnő színekben	K	10.—
Bluz	divatos angol flanelből	K	3.50
Alsó	tafota selyemből, dus fodordiszszel	K	15.—
Szörmecoillier	divatos fagon	K	3 ^{től} folj.
Ridikül	bőrből, divatos elegáns kivitelben	K	4.—
Kalap	divatos, igen elegáns, juttányos árakon.		
Ernyők	selyemből	K	9 ^{től} folj.
Övek	bőrből	K	3

Nagy selyem- és szövetmaradék-vásár
Fióközlet: Kassán. Fióközlet: Temesvárott.

**Csodálatot „TITANIA”-
kelt mindenütt az új**

gyors-gőzmosógép. Mángorló,

Két harmadával rövidebb idő alatt mint azelőtt, a legnagyobb kímélettel hof-herre mossa a fehérneműt. A gépet egy gy erök is forgathatja! A mosás élvezet! Mosónő teljesen nékülözhető! 75 százalék megtakarítás időben, szappanban és tüzelőanyagban. Minden gépet próbára adnak, ára 54 koronától kezdve. Prospektus, plakát, bizonyítványok ingyen. Képviselet keressünk.

Titania-művek, Wels 148. Felső-Ausztria, Különlegességi gyár gőzmosógép, mángorló, takarmány-gyorsparoló, rot gép és szeparátor számára. Immár sok ezer van üzemben.

egészen kovacsolt vasból, keményfa hengerral.
Ára 40 K-től 100 K-ig.
— ÖTÉVES JÓTÁLLAS. —

Walzertraum — V. rázskeringő
Vig özvegy — Lustige Witwe
Rákóczi kesergője
Göndör és Gyárfás összes kup'ái

stb., valamint az összes létező kétoldalu gramofon nagylemezek darabja 6 korona, kis lemezek darabja 3 korona.

Kitűnő „THE ROYAL” beszélőgépek mélyen leszállított, nagybani eredeti gyári árban és minden árfelemelés nélkül havi 8-10 koronás részletfizetésre.

Láng Jakab és Fia gramofon-nagykereskedők
Budapest, József-körut 41. szám.
Fióközletek: Baross-tér 4. és Zsigmond-utca 9.
Árjegyzék ingyen és bérmentve. Lejátszott lemezek becséreltetnek.

Száraz, törekeny és molyos haj

legbiztosab gyógyszer a „Moelle de Boeuf” marhavéló china-pomádé. Hajnövesztő hatása bámulatos. Egy tégely ára K 1.20

Főraktár:
MAJTHÉNYI BÉLA droguistánál
Budapest, IX., Vámház-körut 15.

Hajhullás és korpaképződés ellen a legmegbízhatóbb szer a Majthényi-féle Tanno-chinin hajszesz

Nemcsak megakadályozza a haj kihullását, de jelentékenyen előmozdítja a haj növesztését is. Egy üveg ára 1 kor. 20 fillér., 2 és 4 korona.

Főraktár:
MAJTHÉNYI BÉLA droguistánál
Budapest, IX., Vámház-körut 15.

A legdurvább kéz is bársónysímává lesz a Majthényi-féle Lanolin-crème

használatá után. Egy tubus ára 50 fill. Egy tégely ára 1 kor.

Főraktár:
MAJTHÉNYI BÉLA droguistánál
Budapest, IX., Vámház-körut 15.

Egy háztartásban so hiányozzék a hírneves Majthényi-féle „Diadal”-sósórszesz

mely gyógyhatásánál fogva fellümulja az összes forgalomban lévő hasonló készítményeket. Egy kísérlet meggyőz mindenkit ezen áldásos háztartás kiváló tulajdonságairól.

Kis üveg ára — 40 fill.
Közep. „ — 90 „
Nagy „ — 1.50 „

Főraktár:
Majthényi Béla droguistánál
Budapest, IX., Vámház-körut 15.

Szőlő oltványokat

szőlő fajtisztaságért jótállva

egészséges választékban a már év k óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telepe

Tulajdonos: **Caspari Frigyes,**
Medgyes 2. sz. (Nagyküküllő megye.)

!! Tessék képes árjegyzéket kérni !!

Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől ugy szó mint írásbelleg bizonyoságot szerezhethet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

Gázcsillárok

5 és 3 ágú, villanyra is berendezve, használt de nagyon jó állapotban, azonnal eladók. Cim

KERTÉSZ PÁL, Rákóczi-ut 40

TÖBB SZABADALOM SZÁMOS KÜTÜNÉTES

KOCH JENŐ
MEIDINGER KÁLYHA
— GYÁRA —
BUDAPEST
SZONDY-UTCA 53

EREDETI: MEIDINGER KÁLYHÁK
ELISMERT-LECJÖBB GYÁRTMÁNY
OROSZLAN KEMÉNY: TOLDOK:

Már megjelent és kapható

GRAMMOFON beszélőgéphez

a szenzációs

Prímás kísasszony

a „Varázskeringő” legszebb részlete

a világhírű „FAVORITE” lemezekben

„FAVORITE” gramofon-lemezek magyarországi vezérképviselőse

Aufrecht és Goldschmied
hangszeráruháza

Budapest, VII. ker., Rákóczi-ut 26. szám.

Speciális magyar műsor.

Ajánlatokhoz, melyeket valamely jelölés alatt küldenek a Kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okiratokat mellékelni, mert értük semmiféle felelősséget nem vállalunk.

APRÓ

E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér.

Azokat az ajánlatokat és leveleket, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számítva négy hét alatt címzettjük el nem visz, a kiadóhivatal megsemmisíti.

A NAP - A HIR apróhirdetési levelezőlapjai kaphatók: Budapesten és a vidéken minden hírlap-elárúsnál. ÉRVÉNYES 10 SZÓIG. ÁRA 20 FILLÉR.

Olcsón levelezhet mindenki, aki A Nap: A HIR apróhirdetési lev. lapját megveszi. Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér. Kapható minden dohánytözsében.

Mázasadhat mindenki, aki A Nap: A HIR apróhirdetési lev. lapja útján hirdeti. Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér. Kapható minden dohánytözsében.

Állást kaphat mindenki, aki A Nap: A HIR apróhirdetési lev. lapja útján hirdeti. Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér. Kapható minden dohánytözsében.

Betöltendő állást hirdethet a legsikeresebben A Nap: A HIR apróhirdetési lev. lapja útján. Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér. Kapható minden dohánytözsében.

Oktatást nyerhet mindenki, aki A Nap: A HIR apróhirdetési lev. lapja útján hirdeti. Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér. Kapható minden dohánytözsében.

Butor legolcsóbb közvetítője A Nap: A HIR apróhirdetési levelezőlapja. Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér. Kapható minden dohánytözsében.

Adás-vétel legolcsóbb közvetítője A Nap: A HIR apróhirdetési levelezőlapja. Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér. Kapható minden dohánytözsében.

Lakás legolcsóbb közvetítője A Nap: A HIR apróhirdetési levelezőlapja. Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér. Kapható minden dohánytözsében.

Pénzkielcsön legolcsóbb közvetítője A Nap: A HIR apróhirdetési levelezőlapja. Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér. Kapható minden dohánytözsében.

Gyümölcs legolcsóbb közvetítője A Nap: A HIR apróhirdetési levelezőlapja. Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér. Kapható minden dohánytözsében.

Üzlet legolcsóbb közvetítője A Nap: A HIR apróhirdetési levelezőlapja. Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér. Kapható minden dohánytözsében.

Ingatlan legolcsóbb közvetítője A Nap: A HIR apróhirdetési levelezőlapja. Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér. Kapható minden dohánytözsében.

Levelezés „PIROS szegfű”. Körném azt a barna alj és fekete prém-kabátú hölgyet, kit én a Sándor-utcától a Múzeum-körút és Kossuth Lajos-utca sarkáig kísértem, ismeretség lehetőség-e? A levelet „Kultur-mérnök” jellegre a HIR kiadóhivatalába körném. 17049

Mely fiatalember hajlandó egy csinos leánnyal lapot cserélni. Cím: Budapest, Garay-utca 50. II. 5. K. M. 7269

Betöltendő állások Kereset bárkinek, otthon gyorskötő gépen. Árjegyzék. Keller Gyula és Társa Zólyom. 458

Gazdaságba kerestetnek: gazdatiszt, segédűsz, ispán, magtáros, raktárnok, gazdasz, gépész, gépezskovács, bogár, ellenőr. Föltételek olvashatók az Országos Pályázati Közlönyben. Mutatványszám nyígen. Budapest, Nap-utca 13.

Gépész kerestetik gőzmalomba, ki stabilvizsgával rendelkezik. Jelentkezés Krakrauer, Nagymező-utca 25.

Gépészek, fűtők, gépapolók, lokomobilkezelők, gépezskovácsok, gépezskovácsok kerestetnek. Föltételek olvashatók az Országos Pályázati Közlönyben. Mutatványszám nyígen. Budapest, Nap-utca 13.

Bognár kerestetik uradalomba, ki már uradalmában volt. Jelentkezni lehet Krakrauer, Nagymező-utca 25.

Pályázatok. Hivatalosok, felügyelők, ellenőr, több gépész, kovács, fűtők, raktárnok, házfelügyelő, főmolnár, szeszifő és még sok más különféle szakmából férfiszemélyzet kerestetik. Föltételek olvashatók az Országos Pályázati Közlönyben. Mutatványszám nyígen. Budapest, Nap-utca 13. szám.

Gépezskovács kerestetik gazdaságba, ki már uradalomban volt. Jelentkezni Krakrauer, Nagymező-utca 25.

Kereskedelmi-iskolát végzők, a könyvelésben jártas gyakornok azonnali belépésre kerestetik. Magyar és német nyelven írott ajánlatok ügyes jellege alatt a kiadóhivatalba küldendők. 17321

Kerestetnek kovácsok uradalomba, kik gyakorlattal bírnak. Jelentkezni lehet Krakrauer, Nagymező-utca 25.

Cukrász-tanoncnak felvétetik jó házból való fiú teljes ellátással. Schön, Damjanich-utca 33.

Gyakorlott gépírókisszony kerestetik. Jelentkezhetni vasárnap is 12-2. Váci-körút 83. II. 18. 5227

Kertész kerestetik uradalomba, ki a kertészet minden ágazatában jártas. Jelentkezni lehet Krakrauer, Nagymező-utca 25.

Állást keresők A t. c. gazdaközönség és iparvállalkozók figyelmébe ajánlom 1884 óta fennálló gazdasági és iparszemélyzeteket elhelyező irodámat. Gazdatisztok, gépészek, kovácsok, molnárak, szeszifők, kortészek, kezesek és felelősséggel, főnököknek díjazatosan elhelyeztetnek. Krakrauer Armin, VI. Nagymező-utca 25. szám. Telefon 54-76. 10.003

Oktatás Zongoraleckéket adok kezdőknek havi 3 forintért. Práter-u. 46. II. 34. 452

Cimbalom-tanítónó tanít kiűnő módszer szerint kottából vagy elgánnyosan. mérsékelt áron, úgy saját í kásán, mint házon kívül. Három hónap alatt biztos eredmény. VII. Ovoda-utca 19. III. em. 82. 668

Hegedűoktatás tehetséges növendékeknek, heti három fél óra, havi tíz koronáért. Cím a kiadóhivatalban. 425

Parlamentí gyorsírók által vezetett magyar, német gyorsíró-iskola. Díjtalan gépirás-oktatás. Magyar-német fogalmazás. Kereskedelmi akadémián rendes tanárok által oktatott szak-tanfolyamok. Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület hivatalos tanfolyamai. Alapította Markovics Iván 1863. Havonként új tanfolyamok. Tájékoztatót küld a Gabelberger Szakiskola, esztől Gyár-utca 4. (most kizárólag Liszt Ferenc-tér 10.) Címre vigyázzunk! A szakiskola frögzépeketől s más utánzóit nevé tanfolyamoktól függetlenül. Telefon 64-68. Nyitva sepi. 1-től 11-ig. 1-g.

Ó-Budán tanuljon táncolni Váradi tánc-tanárnál, III., Kiskorona-utca 49. 76-5

Női szabást minta-rajzolást, francia mód szerint, 3 frtért egy hónap alatt teljesen kitanítok. Rákóczi-ut 61., Hsz. 7.

„Stenográfia.” Ingyenes magyar, német gyorsírás és gépirás tanfolyamok kezdőknek december havában a főváros legnagyobb és legkedveltebb szak-iskolájában a „STENOGRÁFIA”-ors. Gabelberger gyorsíró és gépiróiskolában. Kereskedelmi szaktantárgyak. Sokszorosított kurzusok. Jelentkezés egész nap. VI., Váci-körút 33.

Gépirást tanulóknak helyesírási órát ad tantató, lakásán 3 frtért. VIII., Déry-utca 5. II. 9.

Kolozsvári jogtudományi és államtudományi szigorlatokra, államvizsgákra és alapvizsgákra igen lelkiismeretesen és leg-alkalposabban, igen rövid idő alatt és olcsón csak mi ké-szítünk elő kipróbált módszerünkkel. A vizsgálatok sikerét biztosítja 6 év óta fenn-álló kiváló eredményeket produkáló. Az előkészítést a téren elsőként elismert szak-avatók egyéniségek végzik. Részletes felvilágosítást ad Dr. Erös Vilmos jogi szem-áriuma, Kolozsvár, Magyar-utca 2. Telefon.

Butor Háló és ebédő garnitúrák, csillárok, réz-ágak, szőnyegdíványok, irodái berendezések, pénzsek-ényeket, olcsón eladok. Beraktározási Vállalat Budapest, Gerleczki-utca 2. Loll-11 szám.

Butorudvar. Teljes lakberendezés kész-péztért és kedvező részlet-fizetésre, nem telemtelt árban kaphatók Schwarz Lipót és testvére kárpitosmester és butorkereskedőnél, Budapest, Harsfa-utca 37. sz. Árjegyzék 60 fillér.

Fiatal házásoknak teljes lakberendezés csillá-rral. Csak jó minőségű 2 évi jóállás. Leszállított árak leltározás miatt. Fay Antal Semmelweis-utca 4. 21004

Újrendszert BUTORHITEL. Butorok csakis a legjobb kivitelben kaphatók készpénz-ter a banknál törlesztendő részlete BALÁZS és TÁRSA butorraktárában Budapest VI., Révay-utca 3. szám. Váci-körút mellett.

A vásárolt butorok értékét egy bank fizeti nekünk ki, a vevő tehát a banknak maradása, mi-ért a butort mindenkinék kész-pénz-árban számíthatjuk. A bankkölcsönt sem részjegyzés sem egyéb költség nem terheli.

Butor alkalmi vétel! Fontosbutorvevők részére, kiűnő munka, csodálatos olcsó árak, háló- és ebédő-olcsó árak, háló- és ebédő-olcsó árak berendezése minden elfogadható árban el-adó, továbbá fonyozott Mahagóni, Palisander, és masszív ajtóshálósobák nagyon olcsón kaphatók PECHNER N. butor-nagykereskedő Király-u. 28. az udvarban. Telefon 38-71. 1-g.

Butorok háló-, ebédő-, szalonberendezések, továbbá urizoba, íróberendezé-sek, réz- és mahagóni butorok, szőnyegek és függönyök, börgarni-turák eladása és vétele WECHSLER KÁROLYNÉ VII., KIRÁLY-UTCA 23., I. e (Kazinczy-utos sarok.)

30% megtakarítás régi butorszalon-ban Epest, Ferencciek-tere 3. sz. félelemelet.

Vétel és eladás: polgári, ura-sági lakberendezések, uris-zobák, palisander- és ma-hagóni butorok, keleti szőnye-gek, csillárok stb. Telefon 82-13

Adás-vétel Billiárd-asztal, nagyon olcsón eladó. Föher-gec Sándor-utca 30/A, föld-szint 5.

Megkezdődött a karácsonyi olcsó alkalosi eladás Weisz és Fenyő-féle maradóékok árúházában, Ki-rály-utca 13. (Gozdu-palota), I. udvar. Ruhakeltek 120 cm. széles, 37 krtól feljebb. Hirneves amazon costum fanyposztó 140 cm. széles, minden színben frt 2.60. Bluz-és costumkölme-maradékok minden elfogadható árban el-adatnak.

Zongorát ócskát, vagy pianót sürgősen keresek megvételre. Üllői-ut 24. ajtó 2.

Gyermekkosci divatos, zöld, eladó. VI. Andrassy-ut 83. földszint 8. 13101

A legkedvesebb és célszerű karácsonyi ajándék a világhírű Schöberl-ág, mely nappal egy kis elegáns pam-lag-éjjel pedig egy nagy kéz rugó-matracos ággya átalakítható, 28 év óta sok ezer van használában, mert a jó fekvés a tölde szabad légzést előmozdítja. A Schöberl-ág ára kivétel szerint 26-36 frt s feljebb. Budapest, Hars-bazar, Schöberl Róbert. 20 12

Egy kiűnő gramofon, majdnem új, feleáért eladó. Budapest, Kálmán-u. 25. II. em. 8. ajtó. 1-574

Centrál-bobin varrógép ötbökos, 55 forintért eladó. Krausz, Budapest, Sem-melweis-utca 13. 17182

Eladó egy kétfélsű pneumatik-kerekű nyitott és egy kétfélsű tömött gummi kerekű kétfélsű csukott oszi. Mindkettő köbber gyár-mány. Megtekinthetők Zugliget, Virányos-ut 23. 457

Singer varrógép újdonatú, 25 forintért eladó. Krausz, Budapest, Semmelweis-utca 13. 17187

Karikahajós varrógép újdonatú, 40 forintért eladó. Krausz, Budapest, Sem-melweis-utca 13. 17186

Ös-Budavá ra fejlesztés alkalmából már csak rövid ideig a övetkező tárgyak kerülnek eladásra: 100 darab villamos lülampa, továbbá egy Peugeot gyártmányú automobil, 1 db villam motor, váltakozó áram, gyári szám 3410. Ganz és Társa gyár 6 polus, 820 fordulást száma, 100 váltós, 20 lóerős, 1 db gázmotor dupla cylinderrel, 30 lóerős, gyári szám 206. Ganz és Társa gyár 1894-ben gyártották. Egy db vizkázán 10 lóerős nyomású biztonsági szeleppel, fessmérővel és vizlásu üveg-gel felszerelve, kazának átmé-rője 80 centiméter, hossza két méter. Két darab Emke-féle for-gószivattyú Lorenc Viktor-féle gyártmány, szívó magassága 9 méter, nyomó magassága 50 mé-ter. Egy db transmísszió 4 csapágyval, 6 db szikrongal-gal, jórkarban lévő szakkal stb. minden a legjobb állapot-ban olcsón eladó.

Értekezni lehet reggel 8 órától d. u. 5 óráig Ös-Budavára területén a tu-lajdonossal.

Alkalmi birtokvétel. 375 kat. hold úrbirtok tel-es felszereléssel, 200 hold-nyi öszí vetéssel, nagyon kedvező fizetési feltételek mellett 6rk Áron eladó. A birtoknak 230 ezer korona az ára. Az eladó csak oly komoly vevőknek ad fel-világosítást, akik 50-60 ezer korona készpénzzel rendelkeznek. Cím a kiadó-hivatalban. Ügynökök ki-zárva. 702

Nyultenyészto Mintatelep, Csillaghegy. Elad, he ga óriási, bécsi kuk óriási, ezüstszörme, francia kos-orru, normandiai falnyulakait, emendi óriás lobákat, sárga or-pingtonokat 3 koronáért. Válasz-bélyeg! 19189

Lakás Külön bejáratu elegánsan berendezett szobák azonnal olcsón kaphatók. Föhergec Sándor-utca 30/A. Ma-gyar Otthon elsőrangú pen-zió. Szigoruan családi otthon.

Egy szép, kis, butorozott utcai szoba ki-adó azonnal két személy részére. Kender-u. 8. II. 11. Ára 14 frt. 16778

Kiadó azonnal elegánsan butorozott, teljesen féregmentes, utcai szoba, gáz- és villanyvilágítá-sal, furdóhasználattal, kü-lön bejárattal. Rákóczi-ut 17. I. 1.

Klubnak, pénzintézetnek, irodának, elő-kelő vállalatnak stb. kiválóan alkalmas, díszes helyiség, mely áll egy előszobából, egy nagy tereméből, két kisebb tereméből s mellékhelyiségek-ből, gáz- és villanyvilágítás-sal, erkélyvel, május első-jében, esetleg azonnal is ki-adó. Rákóczi-ut 17. I. 1.

Pénz Fizetésképtelen kereskedőket kiegyeztetek. Krausz Henrik Budapest, IV. Semmelweis-utca 13. 17188

Készpénzkölcsönt kaphatnak hitelképes egy-ének heti egy korona törlesz-tésre, tisztességes kamat mellett, rövid idő alatt, eset-leg kezes nélkül is, ha ke-zesre volna szükség, azt is szerzünk. Általános Hitel-szerző Vállalat, törvényes-kéileg bejegyzett cég. Dohány-utca 90. 18444

Gavallér és bankhivatalnokok váltói leszá-míthatóknak VIII., Kertész-utca 8. I. em. 5. Riktör, található 2-5-g-ig. 447

Bankbizomány és Követítő Vállalat. Budapest, József-u. 23, II. 18. Kicskizöldi személyi és jelzálog-kölcsönökét gyorsan úgy helyben mint vidékre a legmagasabb ösz-g. Követit minden adás-vétel képező ingatlan-ügyelet-Levélbeli megkereséshez válasz-bélyeg melléklendő.

Követit továbbá fizetek, vendég-lők, kávéházak, kávémérő-sek, tejcsarnokok adás-vételeit.

Pénzkielcsönt banktól gyorsan, privától az-nap folyósítottak. Marton, Rákóczi-ut 65. Válaszbélyeg. Telefonszám 61-75. 73022

Személyhitel magánpénzt, kezes nélkül is, 24 óra alatt megszerkesz 1-2-3 havi lejárrattal. Bankkölcsönt 3 nap alatt, havi vagy negyedévi törlesztéssel, rész-vényítvásságtól, nem szövet-keztől. Marton, Rottenbil-ler-utca 12. I. 14 szám. Te-lefonszám 84-66. Betáblá-zsokat házra, földre, telekre, II., III. helyre is két nap alatt elintézek olcsó ka-matra. 10.005

Pénzkielcsönt vidékre is, 300 koronát 1 ko-rona törlesztésre, kereskedők, iparosok, üzletek, vendég-lésők, gyáriak, molnárak, vasutasok, postások, tisztvi-selő-kölcsönök 5-20 évig ter-jedő időre, igen kedvező visszafizetéssel, valamint házra, földre bármennyit. Sing-ger, Rákóczi-ut 55. Válaszbé-lyeg. 19121

Pénzkielcsönt tisztviselőknek, iparosoknak, kereskedőknek havi törlesztésre. Je zálog kölcsönt birtokokra hely-lésű házakra I-II helyre folyó-síttat. Wilosek, Aggteleki u. 2j. Válaszbélyeg. 10759

Különféle Elveszett a Király-utcaiban a Gyár-utcaig egy 3863 számú Wertheim-kulcs. Kérem a megtaláló köljde el, vagy adja át, juttat om ell nében. Enzel Jakabnál, Király utca 47. sz. 1. 1290

Ötven koronát fizetek nálam készült viselt ötönnyért. Guttman 8. Munkás-utca 13. 9121

Törött babákat csakélységgel ujja javítok. Scheiber, Murányi-utca 17. Levelezőlapra bármennyom el-hozom. Vidéki megbízásokat lelki-immeretesen eszközölök. 19067

Emléknek, ajándéknak kiválóan alkal-mas egy életnagyságu, na-gyított fénykép, bármely fénykép után művészetesen készítik. A hű másolatért felelősséget vállalok. A kép 68 cm. magas, 58 cm. széles. Darabja 3 forint. Szines olaj-ban 6 forint. Vidéki megren-delést pontosan eszközölök. Budapest, VI., Proféta-utca 5. szám. Gross József.

Asszonyok vigyázzatok! Minden családra nézve legfonto-sabb könyvet a gyermeká-dásról, több mint ezer köző-nyorrattal diszkrétan küld i ko-ronáért, levdélbelyleg ellenében is, Fischer Roza asszony, Buda-pest, VII., Damjanich-utca 28/A.

30 korona finom szövettel divatos férfiföltény vagy feöltő mérték után remek szá-bás és finom kivitelben. Hazai Versonyszabóság Budapest, VII., Thököly-Csomori-ut 3. szám I. em. — Vidékre min-ták bérmentve.

Beraktározási előleges- és butorazállítás vállalat.

Fogadunk beraktározásra buto-rokat, varrógépet és mindeneml-árakat. Adnak azokra kölcsönt 7% évi kamatra úgy helyben, mint vidékre.

HELLER TESTVÉREK, Budapest, VII., Rottenbiller-utca 1. Rákóczi-(Kerepesi)-ut sarok. Tele-fonszám 79-85.

35 korona egy divatos férfiföltény vagy feöltő mérték után remek szá-básban, finom gyapu-szövetekből. FRIED ÁRMEN szabómesternél Budapest, Váci-körút 39/H. Vidékre minták bérmentve. Három öltöny rendelésnél éves vasuti jeggyel ellátott szabásom költségeim odautazik.

„MAGYAR TEXTILIPAR.” Folyóirat. 1000 A pamut-, gyapjú-, len8 kender-, selyem- és juta ipari és kereskedelmi közlönye. Szerkesztőség és kiadóhivatal Ujvidéken. Megjelenik havonta 2-szer. Előfizetési ára egy évre 12 kor.

18 forinttól mérték után készítjük a legol-gásabb férs-öltönyt. 4 ell-kabátot, feöltőt francia-angol- és havi szövetekből. 28 József, frank és se-kestöltönyt a legfinomabb kóp- vagy himalaja-szövetekből. Budapesti évi lakóknak kedvez-ményes évi részletekre is. Négy öltöny készpénz rendelésnél sze-básznakat nagy mintagyűj-tő-ményvel vidékre is küldjük. GROSSMANN B. és TÁRSA Budapest, Nagydiofa-utca 3.